

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. Quid, & quotuplex Resignatio, quæ ejus vis ad inducendam vacationem, revocationem Procuartoris, amissionem fructuum, liberationem ab oneribus beneficio impositis; item quoàd pariendum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Questio 233. An, & qualiter vacent beneficia obventa ad preces hereticorum?

R. Espondeo: vacare illa ipso jure, Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 50. citans c. 2. de heretic. in 6. Azor. p. 1. l. 3. c. 18. Chok ad reg. 3. gl. 7. n. 13. Vivian. in pr.

jurisp. l. 5. c. 5. m. 69. Gonz. gl. 15. n. 68. addens illos, qui scienter illa receperint, prater amissionem seu vacationem illorum beneficiorum, ipso jure effici inhabiles ad alia obtrudenda per eundem textum citati capitis 2.

CAPUT QUARTUM.

DE VACATIONE PER RESIGNATIONEM, SEV DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM &c.

PARAGRAPHVS I.

Quid & quotuplex resignatio, quæ ejus vis ad inducendam vacationem, revocationem procuratoris, amissionem fructuum, liberationem ab oneribus beneficio impositis, item quoad pariendum jus vel obligationes & præjudicia resignatario, &c.

Questio 234. Quid sit resignatio seu renunciatio beneficii?

1. **R** Espondeo: est dimissio spontanea proprii beneficii coram legitimo Superiore id acceptante. Laym. ad tit. de renunc. ad initium. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 1. Paris. l. 1. q. 1. n. 34. nisi quod hi omittant posteriores illas particulas, id acceptante. Paris. in super addat: facta ex justa causa.

2. Dicitur primò dimissio: quod est verbum proprium huic materiz, utpote quo frequenter utuntur canones de beneficiorum renunciatione loquentes, ut videre est ex c. si beneficia. de prob. in 6. Extravag. Execrabilis Paris. loc. cit. n. 42. & stat loco generis, utpote complectens quemcumque actum, per quem quis proprium jus à se abdicat, idque tam in spiritalibus, quam temporalibus. Paris. n. 40. Idemque est, & sonat, quod depono, vel in quo, seu de-relinquo, ut Paris. n. 41. Item quod cedo, depono. Azor. loc. cit. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 1. n. 1. Et verba hæc resignare, renunciare, cedere, in præsentem materiam, confunduntur, & sumuntur pro eodem. Paris. n. 71. Quamvis aliàs renunciare potius quam cedere, denotet liberè & nemine compellente factam depositionem, seu derelictionem beneficii; unde & renunciatio beneficii sit necessariò coram Superiore; non item simplex cessio; Laym. ad c. quidam. de renunc. n. 2. quin & c. ut Tond. loc. cit. dimissionis n. 1. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

men non nisi sumptum latius, comprehendat resignationem permutationis gratià, seu in favorem alterius; strictè vero sumptum simplicem desertionem beneficii significat. Quæter autem de cetero verba hæc, cedere, resignare sint æquivoca in aliis materiis, vide apud eundem Paris. n. 67. & 68.

3. Dicitur secundò: spontanea vel libera; debet quippe fieri sponte & liberè, & esse actus voluntarius, ut Lamb. de jurep. l. 1. q. 6. a. 6. m. 21. Paris. n. 43. & 46. & sic per hoc verbum excluditur vis, dolus, metus, & omnis coactio; dimissio enim coacta non est propriè cessio. Paris. n. 44. estque resignatio coacta nulla; actus autem nullus propriè non est actus; juxta l. 2. §. condemnatum. ff. de sent. & re judic. Paris. n. 45. Item excluditur per verbum illud legitima privatio; dimissio enim quæ fit, lege in poenam delicti cogente relinquere beneficium, non est spontanea, Paris. n. 47. Engels ad tit. de renunciatio. ne. num. 1.

4. Dicitur tertio: beneficio proprii seu obtenti, hoc est, in quo quis jus habet; nemo enim juri alieno, vel juri, quod non habet, cedere vel renunciare potest. Paris. à n. 50. Hinc etsi quis renunciare possit jure sibi quæsito per Electionem, vel præsentationem, non est ea tamen renunciatio beneficii, sed solum juris ad beneficium; & talis juris dimissionem potest cessio, quam renunciationem dici posse; si veram & propriam verbi significationem attendamus, ait Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 3. Et qui dimittit possessionem beneficii, quo jam jure ipso privatus est, sive in quo jus nullum amplius habet, non est dimissio beneficii, de qua hic.

5. Dicitur quarto: facta coram legitimo Superiore; requiritur enim ad valorem resignationis (intelligè expressa) ut fiat coram legitimo Superiore, & facta sine auctoritate Superioris nullius est momenti. Barbof. loc. cit. n. 16. ex Paris. l. 7. q. 1. n. 9. de quo plura inferius.

6. Dicitur denique: & ab eo acceptata, siquidem resignare propriè, seu beneficium & munus servendi Ecclesiæ à se abdicare, non consistit in sola beneficiarii voluntate, sed simul ad Prælatum spectat; utpote cujus est, ponderatis omnibus inspicere, utilè sit Ecclesiæ dimissionem admittere, an repudiare? dum in collatione initus quidam quasi contractus, per quem beneficiatus obligatur Ecclesiæ, & hæc ad beneficiatum pro servitio a-lendum, alstringitur, Barb. loc. cit. n. 14. & 15. sed & de hoc inferius ex professo.

7. Verum, ut data definitio comprehendat tam

expressam quam tacitam, verba ista posteriora facta coram legitimo Superiore, & ab eo acceptata, videntur potius omittenda; cum resignatio tacita non magis requirat auctoritatem Superioris, quam cessio juris acquisiti per praesentationem vel electionem. Paris. n. 58. & 59. Quod si etiam lubet brevius definire resignationem, possit dici: legitima beneficii dimissio, quia, ut Barb. loc. cit. n. 2. vò legitima videtur cetera comprehendere; dum excludit dolum, vim, & coactionem; dimissionem beneficii non sui, quin & factam coram non Superiore.

Questio 235. Quotuplex sit resignatio?

Respondeo, dividitur primò in tacitam, & expressam: resignatio tacita seu praesumpta est; quae citra verba (intellige formaliter vel aequivalenter talia, qualia sunt scriptura & nuntus) ex actu seu facto aliquo ad renunciandum accommodato à jure ipso inducitur per quandam juris interpretationem; ita ferè Barb. loc. cit. n. 40. Paris. l. 1. q. 1. n. 10. Pirh. ad tit. de renunc. n. 3. & sic melius ea describitur, ut parebit ex paulò post dicendis, quam si dicatur cum Az. p. 2. l. 7. c. 19. q. 1. Cast. tit. 13. de ben. d. 6. p. 2. n. 2. & alii. Quòd sit ea, quae ex juris dispositione inducitur, ob actum contrarium retentioni beneficii exercitum à beneficiario, sive quae jure fieri censetur absque ullis verbis expressis; eò quòd ex ipsius juris interpretatione, & ex actu directè contrario retentioni beneficii per consequentiam colligitur, dum quis facit, quo posito, ex ipsius juris constitutione amittitur beneficium, seu retineri nequit, eidem tacitè seu ipso facto renunciare censetur. Atque ita exemplum tacitae resignationis est, dum quis consentit suum beneficium conferri alteri. Lott. l. 3. q. 14. n. 5. Paris. loc. cit. n. 23. qui n. 24. addit, idem esse in eo, qui patitur beneficium suum ab alio per triennium possideri. Neque tamen etiam in hoc casu mera taciturnitas & conniventia sufficeret ad constituendam tacitam resignationem; seu praesumendam resignationem; sed requiritur factum extrinsecum consentum talem necessariò importans. Lott. loc. cit. n. 6. Item pro tali exemplo adduntur à Barb. & Pirh. l. cit. & aliis passim ex c. transmissa. de renunciatione; dum clericus bona sua, quae Ecclesia seculari, in qua beneficium obtinet, donat (intellige citra hoc, quòd ea assignata in dotem beneficii, seu ex eius erectum beneficium) iterum reperit; ex tali enim repetitione colligitur, illum tacitè voluisse ipsi beneficio, quod in ea Ecclesia habebat resignare, uti constat ex citato textu c. transmissa. Reperiti autem potuerunt ea bona donata Ecclesiae, & ab ea restitui non de jure, sed facto, aut ex aequitate; quia fuerint donata solum mortis causa; vel sub conditione, si perpetuò in illa Ecclesia maneret; si vè accessorie ad personam. Pirh. loc. cit. juxta gl. in cit. c. transmissa, & Abbat. ibidem n. 5. Contra pro exemplo tacitae resignationis minus rectè assignari videtur à Paris. loc. cit. n. 11. Castrop. Azor. l. cit. aliisque passim in beneficiato minorum Ordinum contrahente matrimonium, aliisque similibus; qui exercentes tales actus statui beneficii necessariò contrarios, & quibus annexa ipso jure absque ulla alia declaratione vacatio beneficii, censentur hoc ipso beneficium dimittere. Barb. loc. cit. n. 38. cum totum hoc (quod est separatio beneficii à beneficio) in hoc casu non tacitè beneficiati voluntati seu resignationi tribuatur, sed potestati & voluntati legis, potentis ac volentis, ut beneficiatus mox, ut

contrahit matrimonium de praesenti, emittit professionem &c. jus omne, quod habet in beneficio, ipso jure amittit. Sed neque lex ista inducens hanc beneficii amissionem ipso jure fundat se in aliquo actu ad renunciandum ordinato seu accommodato, in quo intentio renunciandi verisimiliter apprehendatur; quod, ut dictum, ad tacitam renunciationem necessarium est; unde talis ex tali actu suo non tam probat conjecturam, seu facit praesumptionem, quòd velit renunciare beneficio suo; quam velle se pati, seu paratum esse ad patiendum illam privationem, & amissionem beneficii sui, & sic non tam tacitè resignat quam à jure privatur suo beneficio. Barb. loc. cit. n. 38. Pari modo quia accipiens possessionem secundi beneficii incompatibilis cum praehabito per istam acceptionem possessionis non tam intendit resignare praehabito, quam pati illius amissionem & privationem à lege inductam; adeoque censeri non potest hoc ipso tacitè resignare praehabito; sed potius à lege (indirectè tamen voluntariè; quia directè volita dicta possessio) privatur beneficio, ut Nav. in c. accepta. de restitut. spoliat. opposit. 8. n. 4. Hinc inquam passim rectè id ipsum adducitur ab aliis auctoribus primum pro exemplo tacitae resignationis Barb. loc. cit. n. 39. Pater quoque hac differentia inter istiusmodi privationem & tacitam resignationem in eo, quòd quamvis beneficiatus talem actum retentioni beneficii contrarium committens protestaretur expressè, se per hoc non intendere dimittere illud beneficium; potestatio illa nullius sit momenti, possitque beneficium illud, ea non obstante tanquam vacans conferri. Econtra verò valeret talis protestatio ad impediendam illam vacationem & collationem, si vacatio illius beneficii penderet à tacita voluntate protestatoris, & non ex sola juris dispositione, Barb. loc. cit. n. 14. Neque his obstat Clem. gratia. de rescriptis, ubi de tali capiente possessionem secundi dicitur, quòd videatur per hoc renunciare; nam, ut Barb. ex Nav. loc. cit. n. 7. à renunciatione expectativa, per quam quis solum jus ad rem consequitur, non valet argumentatio ad renunciationes beneficii, seu juris in re, nempe in beneficio; dum etiam ex nudà taciturnitate colligatur actus resignandi respectu juris ad rem; non verò juris in re. Lott. cit. q. 14. nn. 7. praeterquam ut idem Barb. si rectè expendantur verba dictae Clem. neque de renunciatione tacitè, neque de expressa intelligenda veniunt; sed de quodam privatione à lege inducta, quae quoad effectum, de quo loquitur dicta Clem. vim renunciationis habet, & hinc dicitur: renunciare videris: quod improprietatem denotare videtur. Porrò illud observandum, quod monet Pirh. loc. cit. n. 5. non facit ex facto aliquo praesumendum, aliquem suo beneficio renunciasset; sed diligenter inquirendam talem ejus voluntatem praesumptam; si quidem nemo facile juribus suis & commodis renunciare censetur. c. verosimile. de praesumpt. (praesertim beneficio multis forè impensis & laboribus quaeso c. super eo. de renunc.) & nemo facili de causa donare, seu propria potestate praesumitur, juxta l. cum de indebito. ff. de probationibus, renunciatio autem est remissio juris, adeoque species quaedam donationis: Hinc, etiam si quis ex literarum seu instrumentorum, in quibus continentur jura ejus, actiones debitorum, & similia &c. traditione, legatione, donatione cessatur per hoc resignasse suo juri, donasse vel legasse tales actiones, ut pluribus ostendit Pirh. cit. n. 5. Nihilominus

lominus tamen si clericus literas provisionis sui beneficii tradidisset, nisi expressa illa intentione resignandi eas tradidisset Superiori suo, ut iuri suo vel beneficio resignaret, praesumendus non est, per hoc tacite renunciasset. Pirh. *ibid.* ex Tolos. in *insitut. rei. benefic. c. 28. n. 4.* Vide apud eundem Pirh. à nu. 6. plura istiusmodi exempla invalida five apparentis tantum istiusmodi tacite resignationis. Resignatio expressa dicitur illa, quae fit verbo vel scripto voluntatem reuocandi, seu liberè dimittendi beneficium declarantibus; juxta formam à jure praescriptam, Barb. *loc. cit. nu. 42.* Pirh. nu. 10. Azor. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò: Resignatio expressa subdividitur in puram, absolutam seu simplicem, & in conditionatam: pura est, quae fit sine ulla conditione, pacto, modo; dum nimirum quis beneficium suum simpliciter & pure in manibus Superioris dimittit, ut is, qui illud conferre habet, possit illud conferre, cui voluerit absolute Barb. *loc. cit. nu. 42.* Pirh. n. 11. dicens hanc esse propriè renunciationem. Paris. l. 1. q. 2. n. 2. *cc. n. 7.* dicens, hanc esse naturam resignationis, ut sit libera & pura, abique pactatione & modo, juxta *c. in transmissa. de renunc.* Resignatio conditionalis, seu non pura est, quae fit sub certa conditione, conventionè, vel modo. Auctores iidem. Et tales resignationes conditionatas, etsi olim tempore Alex. III. & Innoc. III. & Bonifacii VIII. & Clem. V. quando compilatae fuerunt decretales & clementinae, non essent in usu, & hinc in illis nulla fiat earum mentio. Paris. *loc. cit. q. 2. n. 2.* Gonz. *gl. 1. q. n. 4.* quin etiam etsi forte olim reprobatæ à jure. Barb. *loc. cit. nu. 43.* juxta *gl. in c. ex parte. de officio. deleg. v. dimittere.* Hodiedum tamen sicut quotidie in manibus Papæ juxta stylum à multis jam seculis servatum. Paris. *loc. cit. q. 2. n. 6.* ex Navar. in *manual. c. 25. num. 107.* Barb. *loc. cit.* Et tales resignationes conditionales pendere potissimum à voluntate Superioris, nempe Papæ, ait Paris. *ibid. n. 13.* auctoritate suâ & sententiâ excusantis simoniam, quæ aliàs iis à jure communi inducta inest. Barb. *loc. cit. n. 44.* De quo vide Azor. *p. 2. l. 1. c. 21. q. 1.* in utramque partem disputantem, an contineat simoniam resignare beneficium coram Ordinario in favorem, seu sub ea conditione ut conferatur Titio, & non aliàs.

3. Haec autem conditiones etsi multiplices esse possunt, reducuntur tamen ferè ad hæc 4. capita. Primò, dum quis resignat, ut beneficium conferatur Titio, & non alteri, & hæc dicitur resignatio in favorem, in qua resignatione etsi clausula illa, & non aliàs, non apponerecur, vocatur tamen, & est resignatio conditionalis; quia subintelligitur hæc clausula proinde in supplicatione non videtur necessaria. Paris. *loc. cit. q. 2. n. 21. 22. & 24.* Quin imò, dum quis coram Papa resignat non in favorem, sed absolute, alter tamen in eadem supplicatione, quâ quis resignat, supplicat pro collatione, adhuc dici resignationem conditionalem in favorem; eò quòd, dum in eadem supplicatione unus renunciat, & alter supplicat pro beneficio resignato, omnia videantur respectivè facta, ait Paris. *nu. 23. & 24.* citans pro hoc plures decis. Rotæ & Cassad. *decis. 10. n. 10. de concess. pr. abend.* qui etiam dicit, quòd, quando renunciatio fit in manibus Papæ, quomodocumque, sit concepta, videatur de iure facta in favorem intelligendo juxta dicta, dum alter in eadem supplicat pro eodem beneficio. Secundo dum quis resignat eà lege, ut resi-

gnatarius vicissim resignet sibi suum beneficium, & hæc resignatio, dicitur permutatio, quæ continet duplicem resignationem conditionalem. Tertio: si quis resignet eà lege, ut sibi beneficii fructus reserventur seu reddantur integri, seu ex toto, vel ex parte, vel reservando vel constituendo sibi pensionem aliquam annuam ex seu in beneficio, vel in persona resignatarii. In quo casu, dum quis nimirum resignat in favorem reservatæ sibi pensioni vel fructibus, dici resignationem in favorem qualificatam; dum verò resignatur in favorem absque ulla reservatione, dici resignationem simplicem in favorem, ait Paris. *loc. cit. q. 2. n. 31.* Quarto: Si resignet quis eà lege, ut regredi possit, si resignet, reservato sibi jure regrediendi ad beneficium resignatum, dum resignatarius praemoriatur; vel etiam reservato jure ingressus; hoc est, ut si quis collatum sibi beneficium antequam ejus possessionem accipiat resignet alteri eà lege, ut si hic resignatarius praemoriatur resignans possit illud ingredi seu accipere ejus possessionem propriâ auctoritate; vel cum jure accessus, hoc est, dum beneficium destinatum primò ob ætatem ejus adhuc incapaci resignatur, & confertur alteri tantisper eà lege, ut post legitimam ætatem possit ipse propriâ auctoritate accedere & occupare tale beneficium, ut Rebuff. in *pr. de resignationibus.* Pirh. *loc. cit. n. 11.* Castrop. *loc. cit. n. 3.* Paris. *loc. cit. q. 2. n. 15.* An verò hi modi resignandi sub his & similibus conditionibus sint omnes liciti, & à jure approbati, dicitur infra.

Questio 236. Dum in dispositione aliqua fit mentio resignationis, quam veniat resignatio?

1. Respondeo: Nisi materia subjecta aliud postulet, venire solam simplicem, & non conditionatam resignationem. Gonz. *gl. 1. q. n. 5.* Hinc quando reservatur regressus, per cessum vel decessum alicujus, intelligitur de cessu puro tantum. Gonz. *ibidem. n. 7.* citans Pute. *decis. 314. nu. 1. l. 1.* Item facultas uniendi beneficium primò vacaturum etiam per resignationem, v. g. quam Trid. concedit *sess. 23. c. 18.* intelligitur de resignatione simplici, & non de conditionali in favorem certa personæ, ut declaravit S. Gregor. Gonz. *n. 8. & 9.* Paris. l. 10. q. 7. nu. 17. Item privilegium supprimendi canonicatum primò vacaturum per cessum vel decessum non habet locum in resignatione ex causa permutationis; quia est cessus in favorem. Gonz. *n. 12.* ex Gabr. *cons. 199. num. 1. vol. 2.* Item privilegium concessum conferendi beneficia vacantia per cessum vel decessum non comprehendit vacantia per resignationem. Gonz. à *num. 16.* item reservatio vacaturi per resignationem procedit tantum in vacatione ex simplici resignatione, & non ex conditionali ex causa permutationis, aut alterius conditionalis in favorem. Gonz. *n. 13.* citans Cassad. *decis. 1. n. 1. de rerum permutat. & n. 29.* citans Paris. l. 1. q. 4. n. 29. & Put. *decis. 262. n. 4. l. 2.* Item dum Trid. *sess. 24. c. 18.* dans facultatem uniendi beneficia vacantia per obitum, vel resignationem locum non habet in vacantibus ex resignatione in favorem. Gonz. *n. 9.* juxta declarat. S. Congregationis. Paris. l. 10. q. 7. nu. 14. & 15. Item expectativa beneficii primò vacaturi non capit resignationem ex causa permutationis. Gonz. *n. 15.* juxta *c. 1. de rerum permutat. in 6.* Et horum

omnium ratio est, quia resignatio in favorem est conditionalis, adeoque nisi conditio impleatur, & beneficium conferatur illi, ad cuius favorem resignatum, nihil fit, & beneficium remanet ut prius apud resignantem. Gonz. n. 20. de quo latè Paris. l. 1. q. 3. per tot.

2. Nihilominus dum in reg. 3. Cancell. sive de mensibus & alternativè excipiuntur à reservatione pontificia vacantia ex resignatione, per illa verba: *aliàs quàm per resignationem*: resignationis nomine venire tam puram & simplicem, quàm conditionatam & in favorem; cum regula loquatur generaliter & indistinctè verbis accommodatis ad utramque resignationem, & cesset prædicta ratio allata pro casibus illis aliis, tradit idem Garc. loc. cit. n. 29. Ac ita posse Episcopum ac quemlibet Ordinarium conferre beneficia, quorum collatio ad eum spectat in quolibet mense anni vacantia per resignationem simplicem, seu puram coram ipso factam ex causis contentis Bullâ Pii V. 58, sub dato Calend. April. 1568. de quibus infra. Item posse quolibet mense coram Episcopis permutari beneficia, & ea ab illis conferri permutantibus, ut idem Gonz. nu. 32. quia omnis dispositio loquens de resignatione regulariter in se includit etiam resignationem ex causa permutationis, eò quòd hæc permutatio est vera resignatio reciproca. Gonz. n. 41. & 42. Et sic regula de publicandis resignationibus locum quoque habet in resignatione permutationis gratiæ; quòd tamen ne obset prædictis, intelligendum de dispositione loquente de resignatione generaliter, ubi prædicta ratio non habet locum.

Quæstio 237. Num resignatio sit favorabilis vel odiosa?

1. Respondeo primò: resignatio facta ob utilitatem & necessitatem Ecclesiæ, puta quia resignans inservire nequit, ut requirit necessitas Ecclesiæ, vel ut beneficium habeat utiliozem Rectorem, est favorabilis & eoadjuvanda: quia per eam providetur potius beneficiis, quàm personis. Paris. l. 1. q. 18. n. 5.

2. Respondeo secundò: facta in favorem præcisè personæ est odiosa, cum tunc fiat, non quidem respectu beneficii, sed personæ. Paris. loc. cit. n. 7. citans Card. in clem. 2. de offi. Ordinarior. n. 13. Felin. in c. ad aures. de rescrip. n. 14. licet eam recipere resignationes sit meræ gratiæ, ut Rebuff. de nominat. q. 17. n. 76. Papa tamen de stylo illas recipit ad vota resignantium, adeoque sicut alia impetratio, ita etiam hæc impetratio per resignationem est ambitiosa, ut Castad. decis. 13. n. 3. de prob. Paris. loc. cit. n. 8. & n. 4. Hinc restringenda, Paris. cit. n. 4. citans Oldr. consil. 324. n. 4.

3. Respondeo tertio: regulariter tamen materia resignationis dicitur odiosa. Paris. n. 15. ex Cephal. cons. 62. nu. 49. l. 1. Adeoque non continet, nisi quod expressum est. Paris. nu. 16. citans eundem Cephal. cons. 58. n. 22. l. 1. estque strictæ interpretationis. Paris. nu. 17. citans Decium, cons. 495. n. 19. & 20. Cravett. cons. 200. n. 10. Bursat. cons. 147. n. 20. & c. imò strictissimi juris. Paris. num. 18. citans Gabr. cons. 60. n. 6. & cons. 90. n. 39. vol. 1. cum sit quædam donatio, ut Tiraq. in l. si unquam. 7. donatione. q. 8. c. de revocat. donat. apud Paris. nu. 19. vide tamen dicenda infra de permutatione, ubi dicitur, hanc non esse odiosam.

Quæstio 238. An, & qualiter resignatio & in specie simplex seu pura, inducat vacationem beneficii resignati?

1. Respondeo primò: in genere per resignationem inducitur vacatio beneficii: est omnino communis. Paris. l. 1. q. 4. nu. 4. citatis quàm plurimis juxta c. susceptum. c. admonet. c. quid in dubiis. c. super hoc. & c. ultimo. de renunciat. Estque hæc vacatio non minùs vera vacatio, quàm quæ contingit per mortem naturalem. Paris. l. 1. q. 4. an. 2. cum resignans quoad beneficium resignatum habeatur pro mortuo, utpote remittens omne jus, quod habet in beneficio, & resignatio admittit & perfecta fit quædam mors civilis. Paris. loc. cit. Tond. p. 3. c. 179. num. 2. Item æquè vera, quàm quæ contingit per privationem à sententia legis vel Superioris inducta ob delictum. Paris. num. 7. Imò major privatio causetur ex voluntaria cessione, quàm illa, quæ fit in invitum, ut Card. Paris. conf. 135. vol. 4. Paris. n. 9. Item est hic modus vacandi ex dignioribus ac præcipuis, ut Mandos. ad reg. de annal. q. 46. n. 2. apud Paris. cit. q. 4. nu. 12.

2. Respondeo secundò: resignatio simpliciter seu pura, sive facta fuerit coram Ordinario, sive coram Papa (qui etiam tunc expressè decernit beneficium vacare, Lott. l. 3. q. 14. n. 11. Paris. l. 8. q. 7. sub n. 103. in fine.) abdicat omne jus in beneficio, ita ut resignans maneat sine titulo, etiam colorato, & beneficium tanquam habitum pro delicto, & ut vacans liberè conferri & impetrari possit. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 66. C. Luca. de beneficiis. d. 34. n. 3. Paris. l. 1. q. 3. n. 5. juxta Abb. Burrio. Imol. & AA. communiter, in c. sollicit. & c. accepta. de restit. spoliar. Nam dum resignat quis in manibus Papæ vel Ordinarii purè & simpliciter, non ad alium finem hoc facit, quàm ut beneficium vacet illico, & Papa vel inferior talem resignationem eodem modo purè & simpliciter admittens illud pro libitu conferre possit. Lott. loc. cit. num. 9.

3. Respondeo tertio: pro inducenda hac vacatione exigitur consensus simultaneus; nimirum resignantis & ejus, in cuius manibus sit resignatio, ita ut non sufficiat, seu attendendus solùm veniat actus ille positivus resignantis citra expressum consensum seu admissionem Superioris. Lott. n. 10. juncto. n. 24. & 25. Paris. loc. cit. q. 5. nu. 24. citans quàm plurimos & c. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. nu. 19. & 20. C. Luca. de benef. d. 65. nu. 7. contra Gomes. ad reg. de infirm. q. 19. Ad effectum enim hunc, ut secuta dicitur vacatio, & abdicatum jus à resignante, requiritur valida & perfecta resignatio, qualis non est, nisi quæ facta coram Superiore habente potestatem absolvendi à vinculo, seu rescindendi illum quasi contractum, qui iniri dicitur inter beneficiatum & Ecclesiam, subsecutâ hujus Superioris admissione. C. Luca. loc. cit. & d. 77. n. 3. Accedente autem illo Superioris consensu illico conlurgit vacatio. Auctores idem, ita ut resignante moriente post præstitum huic à Superiore consensum, beneficium jam non vacet per obitum illius, sed per resignationem. Card. de Luca. de benef. d. 34. n. 3. Verùm de hac requisitione consensus Superioris ad resignationem validam plura inferius, ubi coram quibus facienda resignatio.

Questio 239. An, & qualiter resignatio simplex inducat vacationem possessionis?

Respondeo primò: Per illam non solum amitti titulum seu proprietatem beneficii, & jus omne, quod habet in beneficio; sed etiam possessionem naturalem & civilem; ita ut admittat resignatione, desinat illico possidere. Garc. p. 11. c. 3. n. 1. Barbof. juris Ecclies. l. 3. c. 15. n. 66. Lott. cit. q. 14. n. 12. Paris. l. 1. q. 3. n. 7. & q. 5. n. 15. & n. 36. & 40. citans pro hoc Host. Innoc. Card. Abb. Imol. & AA. communiter. in c. quod in dubiis, & in c. super hoc, & in c. ad monet. de renunc. Rossiniac. de benef. c. 16. nu. 3. Redoan. de simon. p. 2. c. 13. nu. 8. Card. Paris. conf. 39. num. 3. vol. 4. Pavin. de potest. capit. sede vacante. p. 1. q. 2. nu. 14. Sarnenf. ad reg. de annal. q. 57. & Mandos. ibidem. q. 28. n. 4. & alios quamplurimos, ac dicens esse communionem omnium sententiam, In amittenda enim possessione solus actus & affectio illius qui possidet, sufficit ad amittendam possessionem. Lott. loc. cit. n. 13. subdens nu. 14. quod id quoque trahatur ad animum concussum & metu perterritum, & procedere in beneficialibus, eò quod voluntas coacta sit voluntas. In dubio autem præsumitur, resignantem velle etiam renunciare possessionem. Paris. cit. q. 5. n. 19. ex Butrio. in c. veniens, de renunc. n. 27. & hinc non subvenitur illi aliquo interdicto possessorio, seu impeditur agere possessorio, nisi præcedat particulare iudicium super rescissione seu sententiâ declaratoria nullitatis renunciationis, probatâ nimirum vi aut metu. Lott. n. 12. juncto. n. 17. Hoc ipsum tamen distinguit Barbof. loc. cit. nimirum quòd is, qui resignavit, antequam spoliatus, seu dejectus possessione, sic amittit titulum & possessionem, ita ut beneficio simpliciter restituendus non sit, juxta c. accepta. de restitut. spoliat. (ubi Papa decidit exceptionem spontaneæ renunciationis impedire beneficiati restitutionem; quia nimirum renunciatio fuit facta ante spoliationem, beneficiatus autem post spontaneam renunciationem non dicitur dejecti possessione, utpote quam jam vi renunciationis dimiserat) contrarium verò dicendum de eo, qui postquam possessione dejectus erat, resignavit, nimirum quòd is solum titulum amittat, non verò possessionem, utpote quâ jam antecedenter dejectus erat; ac proinde eum petere posse restitutionem possessionis; cum in eo casu non obstat ei exceptio spontaneæ renunciationis, utpote respiciens in hoc casu solum proprietatem. Quinimò subjungit n. 68. Barbof. quòd licet communis, & in praxi servanda sententia habeat, per resignationem amitti simpliciter possessionem, se tamen putare verius esse in rigore juris, resignantem simpliciter vi resignationis etiam admittit, utpote quæ stricti juris est, & strictius interpretanda, non amittere possessionem, antequam eam ex animo dimittere intendat; cum juxta regulam communionem in temporalibus, l. si quis vi. l. in amittenda. l. quemadmodum. ff. de acquirenda possess. utpote quæ regula in beneficialibus limitata non reperitur, non aliter amittitur possessio, quam si possidens eam dimittere intendat. Unde jam post renunciationem possessionem antiquam resignans retinet, eandem licet injustè, validè tamen continet, & eà dejectus restituendus sit, ut Imol. in c. super eo. de renunc. Rota, decis. 1. de renunc. in novis. Nav. in c. accepta. de restitut. spoliat. opposit. 7. n. 1. apud eundem Barbof. qui etiam nu. 69. expli-

cat, qualiter his non obstat text. c. sollicitè. & c. accepta. de restitut. spoliat. Sed neque, ut idem n. 70. obstat, quòd ad restitutionem in beneficialibus necessarius sit titulus, saltem coloratus; eum autem, qui resignavit, pati notorium defectum tituli seu proprietatis; eò quòd resignatio non semper sit notoria, adeòque nec dictus tituli defectus; potuerit etiam quis resignasse nulliter; in quo casu non patitur defectum tituli. Ac denique juxta Abbatem in c. ex literis, de restitut. spoliat. nu. 3. Imol. nu. 8. Sola possessio absque titulo sit sufficiens ad petendam restitutionem.

2. Respondeo secundò: tametsi resignans perdat cum dominio possessionem juris, non tamen videtur cessasse detentioni; unde post admittam renunciationem potest incumbere possessioni realiter, & de facto. Quin & incumbendo animo continuandi retinetur naturalis. Paris. cit. q. 5. nu. 28. & 29. citans præter plures alios Butrio. in c. sollicitè. de restitut. spoliat. Calderin. conf. 4. de renunc. Sarn. ad reg. de annal. q. 57. Rebuff. conf. 4. n. 4. Estque ea detentio tanti momenti, ut si eà detentione spoliatur, sit restituendus. Paris. n. 31. Quin & ut idem Paris. n. 32. citans pro hoc Mandos. ad reg. de annal. q. 29. num. 1. & 2. Sarn. ibidem. q. 56. sufficit hæc detentio, ut detinens juvetur reg. de annal. quamvis ex communi sententia dicat Barbof. cit. nu. 66. ad nudam talem detentionem non esse restituendum, si eà dejiciatur. Quòd si tamen resignans sit absens à loco beneficii; amitti quoque detentionem, ait idem Paris. ibidem. n. 33. Mohe-da. decis. 2. De cetero resignantem in manibus non sui Superioris amittere possessionem non amittit proprietate, tradit idem Paris. n. 27. de quo infra pluribus.

Questio 240. An, qualiter, & quando resignatio conditionalis inducat vacationem beneficii quoad titulum?

Respondeo primò: Hæc quoque resignatio (non quidem vi solius actus resignationis, aut etiam accedente porrectione supplicationis, quâ supplicatur, ut ea admittatur, & beneficium adjecto in ea supplicatione conferatur. Lott. cit. q. 14. n. 24. juncto n. 27.) sed admittit seu accedente in super admittione inducit vacationem Garc. p. 11. c. 4. n. 1. & c. 3. n. 3. citans quamplurimos, qui etiam ibi. n. 4. addit, beneficia resignata ex causa permutationis, licet vacare dicantur, ad effectum tamen reservationis, suppressionis, aut unionis; ut & ad effectum, ut conferri possint alteri, habentur pro non vacantibus juxta mox dicenda de resignatione in favorem in genere; qualia etiam sunt resignata permutationis gratiâ; ita ut revera tanquam vacantia egeant novâ collatione. Garc. cit. c. 3. n. 10. ex Mascard. de quo tamen vide eundem Garc. cit. c. 4. à n. 5.

2. Respondeo secundò: Non tamen inducitur per hæc resignationem vacatio in ordine ad effectum, ut illa vacatio comprehendatur in juribus & privilegiis loquentibus de beneficiis vacantibus, & in expectativis. Paris. cit. q. 4. n. 24. id pluribus num. seq. exemplificans, juxta dicta à nobis, quest. ante hanc tertiam.

3. Respondeo tertio: Neque vacare conditionalitè resignata, etiam post admittionem resignationis, simpliciter, sed ut conferantur resignantibus cum conditionibus appositis, ita ut beneficium

maneat

maneat resignanti, & jus habitum in eo nullatenus abdicetur. Si non conferatur resignatario, vel non ferventur conditiones; non secus ac si resignatio nulla facta esset. Paris. cit. q. 4. à num. 22. citans Mascard. de probat. conclus. 1395. n. 3. sic dicens esse communiorum.

4. Respondeo quartò: Nihilominus datur in hac resignatione vacatio eodem tempore, quo in resignatione simplici; nimirum eo momento, dum concurrunt consensus resignantis, & consensus Papæ, dum hic per suum rescriptum exprimit, se resignationem accipere; idque etiamsi facta fuit ex causa permutationis. Lott. cit. q. 14. n. 22. juncto n. 34. citans Rotam decis. 1. n. 1. & 4. de rerum permut. in novis. ex Gabr. cons. 199. nu. 1. l. 2. Quod tamen intelligendum, ubi designatus à resignante consensus factæ in se resignationi, juxta paulò post dicenda.

5. Neque his obstat: quòd admissio illa Papæ, sive actus ille, quo Papa in suo rescripto rescribit, fiat ut petitur (in quo verbo fiat consistit tota vis gratiæ, & quod non expectat tempus futurum, sed de præsentè operatur, ut Lott. n. 28. & 29. ex Rebuff. in pr. signat. n. 15. & Afflict. decis. 213. nu. 6.) implicet admissionem & collationem, adeò que videatur hic non posse intervenire seu intermediare vacatio; vel certè in isto actu momentaneo consideranda simul ventur vacatio & non vacatio. Nam quòd actus ille sit dicto modo instantaneus, id contingit merè per accidens, & non ex natura actus, vel ex alia juris necessitate, adeò que non attenditur. Lott. n. 35. aliud enim est, Papatam admittentem resignationem, non censei eam admittere aliter, seu ad alterius favorem, quàm ejus, qui à resignante designatus est, seu unà cum eo in supplicatione eadem supplicavit pro collatione, ità ut mens Papæ eadem prorsus censeatur eum mente supplicantium, cui adhæret: & aliud est, quòd actus non sit separabilis in tempore ab admissione; ità ut si velit, Papa possit actum illum collationis differre in aliud tempus, censeaturque interim perfectus & absolutus actus resignationis, & consequenter constituatur duratio vacationis ad ipsius Papæ libitum, per quam dilationem non solvatur nexus obligationis contractæ ex admissione facta, non nisi in ordine ad conferendum tali personæ. Lott. n. 36. & 38. Unde etiam aliud est querere, quando purificata dicatur conditio huic resignationi implicita, ut resignans dicatur destitutus omni jure, & aliud est querere, quando resignatario dicatur perfectum jus quæsitum in beneficio, ità ut beneficium veluti denuo plenum ejus personam aliter quàm ex ea vacare nequeat. Prius contingit, seu inducitur effectus simplicis destitutionis resignantis eo ipso, quòd per Papam admissa resignatio, & per resignatarium acceptata. Lott. n. 50. & 51. Hinc etiam resignatarius expedierit literas in forma dignam, & illis necdum justificatis & executis contingat resignatarium mori, resignans arcebitur à regressu ad beneficium; quia quoad ipsum actus jam est perfectus & consummatus. Lott. n. 52. Idemque esset, si resignatarius reprobaretur; conditio enim illa expressa vel subintellecta, si beneficium certæ illi personæ conferatur, respicit factum Superioris habentis conferre, cum ab illius auctoritate actus totaliter dependeat (ità ut resignatarius in effectu jus nullum consequatur à resignante, utpote qui factam resignationem habetur pro mortuo, ut Lott. n. 71. & 72. Illud ve-

ro habetur satis pro impleto, quòd utique per ipsum non fiat, sed per eum, cui est adimplendum, quò minus adimpleatur. Lott. n. 53. & 54. quòd & resignans, dum veluti pacificatur cum Papa, ut beneficium certæ personæ & non alteri conferatur, hoc ipsum velle subintelligitur; nimirum ut is illud beneficium obtineat, si sit habilis; cum pacificantes in his, quæ non exprimuntur, censeantur se conformare legis dispositioni. Lott. nu. 57. Cujus tamen contrarium docent alii, nimirum jus non abdicari à resignante in casu, ubi resignans fuit infcius inhabilitatis resignatarii, de quo vide mox subjungenda.

6. Ex quibus omnibus jam illud conficitur, beneficium resignatum in favorem vacare absolute & simpliciter à momento, quo resignatarius post admissionem resignationis consentit resignationi in se factæ & non aliter admittit à Papa (per hoc ipsum enim, etsi adhuc jus nullum in beneficio sit acquisitum resignatario, ità tamen illi beneficium affectum est, ut nulli alteri, quàm illi, si habilis est, conferri valeat; atque ità per hoc ipsum, ut dictum, resignans destituitur omni jure in beneficio, ut si moriatur, antequam resignatarius acceptet ipsam collationem, vacare non dicatur beneficium per obitum resignantis, sed ex præcedente resignatione. Econtra dicatur per obitum resignantis vacare, non verò per illius resignationem, si resignans moriatur ante acceptance[m] seu consensus[m] præbitum resignationi & admissioni illius, ut Paris. l. 1. q. 4. n. 43. & 44. Hac verò vacatio per resignationem consummatur tum demum, cum resignatarius factam sibi collationem beneficii resignati acceptat; siquidem per talem collationem acceptatam non jam tantum dicitur beneficium illud resignatario affectum & non liberum, verum etiam tribuitur jus ei in illo. Lott. loc. cit. à n. 59.

7. Horum tamen contrarium docere videntur passim alii, dum tradunt resignantem conditionate jus nullum amittere, nisi conditionibus actu impletis (quandiu autem jus nullum abdicatur à resignante, beneficium illius nequit vacare) ac proinde donec beneficium perfectè sit quæritum resignatario, seu resignatio hæc in favorem effectum plene sit sortita. Barb. juris. Eccl. l. 3. c. 15. à n. 71. citans pluribus, C. Luca. de benef. d. 34. nu. 5. ubi: resignatio conditionalis non abdicat jus à resignante, nisi purificatà conditione per effectuacionem resignationis in resignatario: & sic nullum probari effectuacionem, nec jus ullum abdicari à resignante, donec literæ fuerint expeditæ. Barb. loc. cit. n. 75. citans plures Rotæ decisiones. Idque etiam si ipse resignans tanquam œconomus ab Ordinario deputatus admittit à se beneficium, eò quòd hujusmodi actus non concludat necessariò, quòd resignans habuerit animum abdicandi à se beneficium, & possessionem in eventum, in quem illud non acquiratur resignatario; nam hæc conditio deficiente jus remanet penes resignantem, donec ea perficiatur. Barb. loc. cit. nu. 75. juxta decis. Rotæ in Nucerna parochia. 28. Julii. 1630. Sic resignans non cadit à jure in beneficio, nisi literæ Apostolicæ in forma dignam ad favorem resignatarii expeditæ, executioni fuerint demandatæ, facta nimirum resignatario reperto idoneo collatione. Barb. n. 75. juxta expressas Rotæ decis. Et sic, etiam si resignatio non fuit effectuata in resignatario, seu jus ei non quæsitum; quia repertus inhabilis, v. g. excommunicatus, jus nullum abdicatur à resignan-

signante. Paris. l. 9. q. 21. n. 7. dicens sic decisum à Rota in Gnesnensi Praeceptorie. 23. Martij. 1547. teste Put. post decis. 11. de renunc. C. Luca. cit. d. 34. nu. 6. citans Garc. p. 11. c. 3. n. 35. & seq. Gratian. discept. forens. discept. 235. n. 10. & seq. Idem tradit C. Luca de benef. d. 35. n. 13. & d. 36. n. 7. ubi: quod à resignante jus nullum abdicatum sit, dum deregatur resignatarii inhabilitas; & hinc, si post decessum illius inhabilitatem decedat resignans, beneficium vacet ex persona seu obitu resignantis; secus tamen esse, seu jus abdicari, & consequenter beneficium non vacare per obitum resignantis, ubi is discederet; dum constaret, gratiam resignationis esse justificabilem in resignatario, quia tum gratia dicitur pura & perfecta ab initio, & subsequens justificatio solum declarat seu aperit, quod jam inerat. Unde etiam, si dicta gratia non fuisset per accidens actu justificata, & consequenter conditio in resignatione expressa, per accidens non verificata seu impleta, eò quod resignatarius prius decessisset, maneret resignans supervivens sine jure, seu vacaret beneficium ex ejus resignatione: quia eatenus tantum gratia in forma dignum dicitur imperfecta, & non abdicat jus à resignante, quatenus, ut dictum, constet seu deregatur resignatarium seu provisum ob defectum clericatus vel irregularitatis, vel aetatis, vel literaturae aliterve non esse idoneum. Quin etiam in hoc casu resignatarius decederet, vacaret beneficium ex ejus persona; utpote qui ex resignatione jam perfecta abdicatum jus à resignante in se translatum habuisset, etsi necdum possessionem consecutus, ut idem C. Luca. cit. n. 7. Hac ipsa voluisse videtur Lott. cit. n. 51. & 52. (quem etiam pro hoc citat C. Luca) nisi quòd Lott. quoque velle videatur, jus abdicatum à resignante, dum per resignatarium, ob ejus nimirum inhabilitatem, sibi etiam incognitum fuerit, quòd minus is consequatur beneficium. Contrarium tamen est, seu resignans excidit jure à titulo beneficii, dum ex culpa vel facto ipsius resignantis accidit, quòd jus in beneficio quaesitum non sit resignatario, v. g. dum is resignavit in favorem inhabilis, conscius istius inhabilitatis. Paris. loc. cit. n. 8. citans decisionem Rotae in Romano Canonica. 17. Novemb. Anno 1567. C. Luca. cit. n. 6. & alii ab eo citati.

8. Quinimò tradit Tond. in qq. benef. p. 1. c. 69. n. 18. non abdicari à resignante jus, donec resignatarius beneficii resignati adeptus sit possessionem, citans pro hoc Gregor. in institut. in benef. c. 28. n. 9. Rebuff. in pr. tit. de resign. condition. n. 8. Imolam n. 15. & 16. ac dicens se ita consuluisse super quodam Canonico, cuius resignatarius fuit repertus mortuus ipsa die, quà accepturus erat possessionem illius, & resignantem hunc fuisse semper manentem in possessione. Idem tradit p. 2. c. 4. §. 7. n. 3. Item p. 3. c. 73. n. 3. ubi: quòd in resignatione in favorem non abdicatur jus à resignante, donec resignatarius adeptus sit possessionem, & eà mediante resignatio sit sortita plenum effectum. Cujus tamen contrarium sentire videtur C. Luca de benef. d. 36. n. 7. ubi: quòd ex resignatione jam perfecta abdicatum à resignante jus, & translatum in resignatarium, & ex hujus personà vacet beneficium, etsi ejus possessionem non adeptus.

Quaestio 241. An, & qualiter resignatio conditionalis inducat amissionem possessionis beneficii?

R Espondeo: Licet, ut dictum prius, in simplice resignatione post ejus admissionem amittatur statim omnis possessio civilis & naturalis, & res videatur habita pro derelicta, in resignatione tamen condicionali resignans etiam dicitur possidere, & titulum coloratum habere, donec adimpleatur conditio, v. g. donec reservatio favore illius facta locum habeat, vel donec resignatio acquiratur beneficium (quod tamen juxta sententiam Lotterii, de qua quaest. precedente, intelligendum videtur sub hac limitatione; aut donec per eum fuerit, quòd minus ei beneficium acquiratur; nimirum ob competentem ejus inhabilitatem) Paris. cit. q. 5. à n. 36. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 25. ubi: quòd resignans non solum titulum, sed & possessionem retineat, quamdiu conditio adimpleta, & beneficium resignatario quaesitum non fuerit, nisi aliunde colligatur, eum possessionem voluisse dimittere juxta celebrem Navarrai doctrinam in c. accepta. de rescript. spoliat. oppositio. 7. n. 23. & 33. C. Luca de benef. d. 37. n. 3. Siquidem possessio sine animo non transfertur, ut Sara. in reg. de trien. q. 25. Rebuff. de pacifica possess. n. 285. juxta L. quemadmodum. ff. de acquir. poss. & taliter resignans videtur habere animum non perendi eam, nisi impletis conditionibus. Paris. cit. q. 5. à n. 36. Tond. p. 1. c. 69. n. 19. Unde etiam jam inferit C. Luca de benef. d. 37. n. 3. quòd in possessorio potius obtinere debeat resignans tanquam possessor anterior, non obstante possessione resignatarii tanquam invalida & vitiosa; dum nimirum capta, ipso resignante possessore non citato, & non justificatis coram executore narratis in literis. Ad illud verò, quòd lite pendente inter resignantem & resignatarium super praetensa resignationis invaliditate potior est resignatarius, cui debetur manentio ex ea ratione, quòd resignans voluntarie & facto suo cesserit à possessione. Respondet idem C. Luca. n. 6. id procedere, quando resignans à principio se non opposuit, ac nullitatem resignationis non deduxit; ita ut possessio fuerit pacifica; tunc enim procedendum causà cognitâ, ut Garc. p. 6. c. 2. n. 159. apud eundem; ideoque interim manentio debita resignanti. Plura de possessione beneficii resignati amissa & dimittenda vide quaest. post hanc secundâ.

Quaestio 242. An, & qualiter dimissio & resignatio invalida inducant vacationem, seu amissionem beneficii & possessionis?

R Espondeo primò: Per talem beneficii dimissionem factam auctoritate propria non amitti proprietatem seu titulum beneficii, quamdiu ea admittenda non est à Superiore, in cujus potestate est, dimissionem talem acceptare, & beneficium alteri conferre, vel cogere dimittentem ad dimissum beneficium regredi, absque eo, quòd in hoc secundo casu opus sit novo titulo seu collatione; quia, ut dictum, antiquus titulus per hoc non amittitur. Paris. l. 7. q. 1. n. 38. Imola n. 50. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 16. juxta c. non oportet. 7. q. 1. qui & propterea n. 18. ait, à Doctoribus dimissionem talem validam dici in praedictum dimittentis,

tenentis; nullam verò respectu Superioris. Veruntamen per dictam dimissionem auctoritate propria factam amittitur possessio, Barb. cit. nu. 16. citans Abb. in c. quod in dubiis. n. 8. de renunc. Zabar. in Clem. 1. eodem tit. n. 17. Menoch. de arbit. casu 201. n. 47. &c. Possessio enim, cum sit quid temporale nihil habens vinculi indissolubilis, potest amitti sine Superiore, Barb. loc. cit. Paris. loc. citans quàm plurimos, & quemadmodum etiam ex contractu inutili perditur possessio, ut Bart. in l. 1. §. si vir uxori. ff. de acquir. possess. & ibi DD. communiter. Paris. loc. cit. n. 41. Proceduntque hæc ipsa, dum quis resignavit quidem in manibus Superioris, non tamen Superioris in ordine ad restituendum beneficio, vel recipiendam resignationem. Paris. cit. n. 38. & seq. Item de resignatione facta in manibus laici; quòd nimirum per eam amittatur possessio retento dominio. Paris. n. 45. dicens communiter receptam contra Bero. in c. sollicitè. de restit. spoliar. n. 16. & alios quosdam, tenentes, talem spoliandum beneficio, & consequenter possessione. Unde jam etiam sequitur, talem dimittentem, si, antequam illa dimissio à Superiore acceptetur, regrediat ad beneficium, incipere iterum illud possidere; ad hanc tamen novam possessionem apprehendam prærequirit Superioris auctoritatem. Paris. l. 7. q. 1. nu. 51. Barb. cit. n. 16. citans Navar. in c. accepta, opposit. 7. n. 31.

2. Respondeo secundò: Quoties resignans in favorem, seu conditionatè scienter nulliter resignat, per talem resignationem amittit titulum, seu jus in beneficio. Garc. p. 11. c. 3. n. 36. citans Paris. l. 1. q. 3. n. 71. & 118. l. 2. q. 9. n. 21. & l. 4. q. 2. n. 26. & l. 9. q. 21. n. 8. Item Rebuff. cons. 192. n. 5. dicentem clausulam illam: non aliàs, nec alio modo: non operari, quando adest culpa resignantis, & per eum stat. Item Rotam decis. 214. n. 5. p. 1. divers. dicentem, dictam clausulam non operari in favorem illius, qui sciens defectum, tacuit, nisi haberit probabile dubium ex ignorantia juris dubii, & difficultatem habentis. Item Gregor. de benef. c. 28. n. 1. ubi: quòd quando resignatio in favorem, vel ex causâ permutationis non potest fortiri effectum propter dolum vel culpam resignantium, tunc resignatio, & ex ea vacatio firma manet, & beneficium potest libere provideri. Descendendo nunc ad particularia,

3. Respondeo tertio: Hinc resignatario respectu inhabili, vacabit beneficium ex resignatione, nisi resignans probaverit exhibitam à se diligentiam in inquirendo de ejus idoneitate, aut justam ignorantiam, ex qua talis communiter reputabatur idoneus, aut aliàs fuerat approbatus; aliàs namque culpâ resignantis resignatio non habebit effectum, dum is tenebatur priùs inquirere, & se informare de idoneitate resignatarii. Garc. loc. cit. n. 38. citans c. innovuit. de elect. & ibi Gl. v. ignorantiam. Abb. ibidem n. 9. & 21. Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 10. a. 4. Roch. de jurep. v. honorificum. n. 17. Mascard. &c. Sic si quis resignavit beneficium in favorem, reservatà sibi certâ pensione, & reservatio hæc fuit nulla ob expressiōnem majoris valoris beneficii factam à resignante scienter, jus in beneficio amittit, & non potest ad illud regredi, nec successor in beneficio tenebitur ei dictam pensionem solvere. Garc. n. 3.

4. Respondeo quarto: Resignantem simoniacè non amittere ipso jure titulum beneficii resi-

gnari, etsi privandus eo sit, eò quòd resignatio talis nulla sit, seu non teneat etiam in præjudicium resignantis. Paris. l. 9. q. 9. n. 5. Ubi: quòd resignatio facta coram giudice ordinario in favorem certæ personæ, adeòque simoniacè juxta decis. Rotæ in Firmata beneficii, teste Peregrin. decis. 144. l. 2. non valeat, & jus remaneat penes resignantem. Et expressius l. 14. q. 1. n. 12. & 13. ubi: resignatio simoniaca nulla est, etiam quoad præjudicium resignantis simoniacè, ut Rota de renunc. decis. 7. in antiq. Staphil. de lit. justit. v. stylus. n. 3. Caccialup. de pens. q. 19. n. 10. Redoan. de sim. p. 2. c. 10. n. 20. &c. Nam quando resignatio est simoniaca, jus remanet penes resignantem, & vacat per ejus obitum, Et ne sibi contradicere censeatur Paris. l. 7. q. 1. n. 14. ubi: renunciatio facta simoniacè licet sit nulla, valet tamè in præjudicium resignantis, ita seipsum explicat c. l. 14. q. 1. n. 14. ut in tantum valeat contraresignatio, ut quamvis non teneat resignatio; quia tamen talis resignans privari debet beneficio, is illud non possit reperere (intellige à resignatario seu alio possessore, dicendo resignationem fuisse simoniacam, & sic à se non fuisse jus abdicatum; quia etiam seclusâ privatione allegans propriam turpitudinem non auditur. Garc. paulò post citand. n. 218. citans Rebuff. &c.) seu prætere sibi adjudicare, & ad illud redire. Quod idem vult Turr. Redoan. loc. cit. n. 36. quia obstat exceptio simoniacæ resignationis. Item Garc. p. 11. c. 3. n. 214. citans Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 6. a. 3. n. 4. Rebuff. in pr. tit. de modo amitt. benef. n. 35. Rosinac. de benef. c. 18. à n. 8. Navar. in manual. c. 23. n. 105. & cons. 36. n. 2. & 42. n. 7. de simon. Ugol. de sim. tab. 1. c. 28. §. 2. n. 5. Zech. de benef. c. 13. n. 7. Tufch. conclus. 253. lit. S. n. 4. & plurimos alios contra Coraf. de benef. p. 1. c. 8. n. 2. Rebuff. in pr. tit. de sim. in resign. n. 10. ubi: quòd resignatio simoniaca tenet in præjudicium resignantis, etiam si ea fuerit cum clausula: non aliàs, nec aliàs. Baifium in director. electionum. p. 2. c. 1. n. 49. ubi: quòd renunciatio facta in favorem certæ personæ sit simoniaca, quam inferior Papa non potest admittere, & beneficium sic renunciatum possit impetrari tanquam vacans; & alios apud Garc. n. 213. Hanc sententiam suam ait idem Garc. n. 216. approbatam etiam per magistrum S. Palatii in indice librorum expurgatorum in Eman. Sa. pag. 444. n. 7. ubi sic corrigitur: renuntians simoniacè puniri potest & privari beneficio, non perdit tamen ipso jure illud, quia renunciatio est nulla. Nec obstat Constitutio Pij, quæ de acquirantibus simoniacè, non de resignantibus loquitur, &c. Nec obstat ait Garc. n. 217. quòd paulò antè responsum; nimirum renunciantem scienter nulliter abdicare jus, cum id procedat in resignare in favorem, seu conditionatè nulliter ex eo, quòd non adimpleatur conditio, & resignatario non acquiratur jus (talis enim scienter abdicat jus; quia culpâ suâ seu per eum stat, quò minus conditio impleatur, & sic ad ejus præjudicium ea habetur pro impleta) renunciatio autem simoniaca nulla est ratione simoniacæ, non propter defectum conditionis, cum etiam resignatio simplex simoniacè facta sit nulla. Verùm qualiter hæc, quòd resignans simoniacè recineat jus in beneficio, & illud vacet per obitum illius, dum moritur, antequam privetur eo per sententiam concordatam cum iis, quæ tradit Paris. cit. l. 14. q. 2. à n. 11. scilicet simoniacos esse hodie ipso jure priva-

ros beneficiis, & consequenter resignationem simoniacè factam esse ipso jure nullam, & quòd renuncians simoniacè sit ipso jure inhabilis ad beneficium resignatum, & quòd non possit illud repetere, aut impetrare, & non sit ad illud instituentus. Etsi enim dicas, quòd vi resignationis talis, utpote ipso jure nullius, non privetur beneficio, privari tamen illum ex sententia legis, seu ipso jure ob dictum crimen commissum; dicere tamen non poteris cum Parisio, eum retinere jus in eo, multò que minùs vacare per obitum talis resignantis, sed vi sententiæ legis, seu ipso jure ob crimen. Vide dicta suprà de vacatione beneficij inducta ob simoniam maxime confidentialem.

5. Respondeo quintò: Resignatione ineffectuatà & non validà ob non publicationem ad formam Constitutionis Gregor. XIII. inducitur & resultat vacatio beneficij resignati ab ipsa illa Constitutione ex parte resignatarii, resolvendo actum illum resignantis jam perfectum & effectuatum. C. de Luca de benef. d. 34. n. 8. Dicta enim Constitutio non quidem inducit novam vacationem ex non publicatione, sed resolvit simpliciter jus quæsitum resignatario, & sustinet præcedentem vacationem per resignationem, elisà duntaxat gratiã provisionis factã resignatario, in ejus scilicet odium, qui non publicavit, Lott. l. 3. q. 21. n. 26. dicens, idem in effectu voluisse dicere Rotam in *Viridun. canonica*. relata à Garc. parte 11. c. 3. n. 332. Atque ita per hoc, quòd facta non fuerit publicatio à resignatario, substantia seu titulus, & jus beneficij non pergit residere penes resignantem; quia ista nullitas & ineffectuatio non provenit ex defectu conditionis suspensivæ (ob cujus non purificationem intrat communis illa regula de non abdicatione juris à resignante) sed provenit tanquam per conditionem resolutivam, quæ præsupponit actum jam validum ac perfectum ita resolutum, tanquam per speciem privationis juris jam quæsitæ, & consequenter beneficij vacatio resultat tanquam per mortem civilem resignatarii, atque ex ejus persona, non autem resignantis, utpote cujus persona ab instante perfectæ gratiæ exivit de scena. C. Luc. de benef. d. 36. n. 19. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 51. n. 56. & Rota decis. 539. n. 15. p. 4. recent. tom. 3. & decis. 140. p. 10. recent. nu. 5. & seq. apud Celsum decis. 172. & 191. Idem clariùs tradit C. Luca de benef. d. 94. n. 4.

6. Respondeo sextò: Resignatione factã in favorem nulliter, quia ineffectuata seu resoluta à regula de infirmis ob incidentem mortem resignantis intrã dies viginti, inducitur vacatio, non ex vi factæ resignationis, utpote jam nullius, sed per obitum ex persona resignantis, ac si actus nullus resignationis factus fuisset. C. Luca loc. cit. Lott. l. 3. q. 15. à n. 8. Vide de hoc plura dicta ex eodem Lott. loc. cit. suprà ad initium hujus materiæ, ubi: An & qualiter induci possit duplex vacatio ex eadem persona.

7. Respondeo septimò: Sic nullitas culpata resignationis (quod idem est in permutatione) ex falsa narrativa valoris abdicat à resignante vel permutante jus, & inducit affectionem ob appositionem manûs Papæ; dum nimirum is resignationem aut permutationem admittit; non quidem ad sustinendam resignationem vel permutationem ad favorem provisi apostolici; cum hæc ex dicto defectu falsò expressi valoris sit invalida; sed quia

S. Laurent. Fori Benef. Tom. III.

illud jam ab Ordinario provideri non potest. C. Luca de benef. d. 41. n. 8.

8. Respondeo octavò: Ut tradit idem Cardin. loc. cit. n. 5. & 6. per resignationem beneficij, cujus titulo quis ordinatus est, factam nulliter, dum id taceretur in resignatione ob decretum Trid. sess. 21. c. 2. irritans talem resignationem (idem est de permutatione talis beneficij ex declaratione S. Congregationis) abdicari jus à resignante, dum resignans vel permutans verè, & de facto obtinisset pacificam possessionem beneficij alterius æquè sufficientis ad congruam sustentationem, quemadmodum dictum paulò antè de gratia in forma dignum, ut censenda sit perfecta & abdicativa juris à resignante, non obstante, quòd executata non esset, quoties constat eam esse justificabilem & exequibilem.

9. Respondeo nonò: Per renunciationem nullam in hisce & similibus casibus amittitur non solum jus & titulus beneficij, sed & possessio civilis ac naturalis. Paris. l. 1. q. 5. n. 41.

Quæstio 243. An post admissam resignationem resignans possit incumbere possessioni, & omnia ad illud beneficium pertinentia exercere, donec alter capiat possessionem?

1. Respondeo primò negativè, dum sermo est de resignatione simplici. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 149. (ait autem is, id verum non esse, si loquamur de possessione naturali & verã; ed quòd hæc per simplicem resignationem non amittatur) Paris. l. 1. q. 7. n. 1. citans Decium, cons. 120. C. Paris. cons. 47. n. 3. vol. 4. juxta communioem, Unde resignante tali non citato, potest is, ad quem spectat tale beneficium, mox ab admissa resignatione conferre. Paris. n. 2. & 3. citans Host. Innoc. in c. 2. de restit. spol. aut interea, dum confertur, Superior adhibere poterit media, ut in beneficiis vacantibus per mortem; cum hæc vacatio illi parificetur, Paris. n. 4. & 5. citans Bursat. cons. 362. n. 1. Atque ita, dum beneficium resignatum simpliciter est curatum, debet Episcopus deputare Vicarium cum congrua fructuum assignatione, ut onera sustineat, donec de Rectore provideatur juxta decretum Trid. sess. 24. c. 8.

2. Respondeo secundò affirmativè; dum sermo est de resignatione conditionali in favorem; nimirum posse resignantem incumbere possessioni, & omnia pertinentia ad beneficium resignatum exercere & gerere, donec resignatarius capiat possessionem. Paris. l. c. n. 9. citans Rossiniac. de benef. c. 14. n. 26. Rebuff. de simon. resign. n. 27. & 32. in pr. & de nominat. q. 14. n. 157. Unde juxta hanc sententiam usque ad captam à resignatario possessionem poterit resignans conferre beneficia, si quæ ratione beneficij resignati conferenda habet, Paris. l. c. n. 15. citans Rebuff. ubi antè, Responsonis rationem duplicem dat Paris. primam n. 10. quòd hæc resignatio hanc contineat conditionem, ut jus non abdicetur à resignante, nisi fuerit acquisitum cum effectu resignatario; planè autem non dicitur beneficium acquisitum, nisi capta fuerit possessio. Verùm de hac ratione statues ex dictis *quest. ante hanc penult.* Alteram rationem dat n. 12. quòd cum resignatarius ante captam possessionem non possit se ingerere beneficio, ut Rossiniac. de benef. c. 23. n. 8. & alii, quos *ibidem* citat Paris. ne Ecclesia remaneat viduata, resignans possit tantisper continuare possessionem; argumento l. meminisse. ff. de offic.

offic. procons. Extray. injuncta. & c. ne pro defectu. de elect. & quamdiu quis sustinetur in officio, administrare potest, ut Rebuff. loc. supra cit. Veruntamen Barb. l. c. si loquamur de possessione civili & iusta, tradit eam usque ad possessionem captam à resignatario durare non posse; cum resignans amisso titulo iustam & civilem possessionem amittat; titulum verò perdat, simul ac jus quæsitum resignatario, quod contingit ante captam ab eo possessionem.

Questio 244. An, qui solum fecit mandatum ad resignandum, quod non fuit effectuum, privetur possessione beneficii?

Respondeo negative: Tond. qq. benef. p. 3. c. 188. n. 4. ubi; quod quando resignatio consistit in solo mandato ad resignandum, nec ulterius progreditur, quia procurator non fuit usus mandato, nec consensum præstitit, remanet in suo beneficio, qui tale mandatum fecit, & ideo licitè sui beneficii fructus (inter quos est collatio competens tali beneficiato) percipit, &c. quos licitè non perciperet, si privatus esset possessione beneficii.

Questio 245. An, & qualiter per resignationem revocetur procurator constitutus ad lites & negotia ratione illius beneficii?

1. **R**espondeo: Per resignationem perfectam & sortitam effectum suum censei quoque revocatum talem procuratorem, Paris. l. 1. q. 5. à n. 42. dicens hanc conclusionem esse communiter receptam. argumento Clement. ultima. de procurat. disponens procuratorem revocari per mortem mandantis; quippe quæ clementia quoque in morte civili (qualiter mortuus censeatur resignans) ob paritatem rationis locum habet, uti id decisum fuisse à Rota, testantur Mandosius in addit. ad Roman. conf. 374. v. mortuus, Sarnens. de annal. q. 62. apud Paris. n. 44. & tenent plures citati n. 43. cessat siquidem mandatum procuratorium cessante causâ mandati, c. si pauper clericus. de prebend. in 6. per resignationem autem admissam cessat procuratoris causa, quæ erat defensio juris renunciati, Paris. loc. cit. n. 44. Item cessat mandatum procuratorium, cessante ratione interesse constituentis. l. si remunerandi. §. sicut &. §. si tali mandavero. ff. mandati. per resignationem autem cessat interesse, quod resignans habebat in prosecutione juris. Paris. ibid. Item cessat mandatum morte, etiam re non integrâ, ubi non est, qui ut successor representet personam mandantis; l. 1. c. de act. & obseq. l. si per epistolam. ff. de acquir. hered. Beneficiato autem resignante non invenitur successor in specie; cum in beneficiis non succedatur juxta c. ad extirpandum. de filii presbyterorum. Paris. ibidem. n. 45. Unde jam, si post factam resignationem lata fuerit sententia in causâ talis beneficii, procurator constitutus ad lites circa illud non poterit appellare; & si appellatio fuerit interposita, ea intelligitur nulla ex defectu mandati. Et quia appellatio interposita nomine illius, cujus non interest (qualiter per cessionem cessat interesse resignantis, quod habebat in beneficio) est nulla juxta c. non solent. & c. cum inter. de elect. Paris. n. 48. & 49.

2. Limitanda tamen responsio primò: Nisi resignans reservasset sibi fructus aut regressum; nam in hoc casu, cum non cesset interesse, maximè si mansit adhuc in detentatione, adeoque quoad

hoc suum interesse non censeatur planè mortuus quoad beneficium resignatum, ut Sarnens. ad reg. de annal. q. 62. non expiravit mandatum per resignationem, Paris. n. 50. & 51.

3. Secundò: Nisi resignans mansisset in possessione; quia cum tunc quoque duret illius interesse, & cum remanserit in possessione, mors civilis non operatur eundem effectum, quem naturalis, ut Bart. in l. ex ea parte. §. insula. ff. de verborum oblig. & Baldus in l. Deo nobis. de Episc. & Clericis per consequens etiam durat mandatum. Paris. n. 52.

4. Tertio: Nisi resignatio fuerit facta post litem contestatam quoad fructus & expensas; maximè si resignans mansisset in detentatione. Paris. n. 53. dicens, sic resolorum in Valentin. canonizat. 2. Octob. Anno 1545. Addit quoque Paris. nu. 57. Mandatum datum post resignationem contra resignatarium non expirare per resignationem secundam factam alteri; siquidem, cum per resignationem primam esset mortuus, constitutio post primam resignationem facta intelligi tamen adhuc potest pro defensione ratione fructuum perceptorum; dum esset in possessione beneficii, & per consequens ad interesse, & sic non censeatur revocatum ratione detentationis. Porro faciendam esse intimationem in revocatione, quæ inducitur ex resignatione, & hujus contrarium esse in revocatione Procuratoris, quæ contingit per mortem Domini; utpote in qua opus non esse fieri hanc intimationem adversario, tradit Paris. n. 54. & 55.

Questio 246. Quid possit resignans quoad percipiendos fructus beneficii resignati post ejus resignationem provenientes & obvenuros, seu ad quem hi spectent?

1. **R**espondeo primò: Dum resignatio nulla sit, v. g. ob nulliter ei præstitum consensum, fructus interim spectant & percipiuntur ad resignantem, Tond. in qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 10. quod ipsum tamen procedere non videtur, ubi resignatio facta nulliter, sustinetur tamen in præjudicium resignantis, seu ubi eâ factâ abdicatur, seu amittitur jus seu titulus beneficii ob rationem paulò post ponendam; quia ubi non est titulus, nec possessio amplius penes resignantem, jure fructus percipere nequit.

2. Respondeo secundò: Factâ validè & perfectâ resignatione non potest resignans amplius percipere fructus beneficii resignati (intelligè obvenuros seu cedendos post resignationem) cum jam amiserit titulum & possessionem naturalem & civilem, Paris. l. 1. q. 6. n. 1. citans C. Paris. conf. 39. n. 3. vol. 4. Rebuff. conf. 22. n. 10. ac proinde, si post resignationem perceperit fructus; cum illos non fecerit suos, utpote carens canonico titulo, ac proinde intrusus, & consequenter desiciendus à possessione, & non tuendus in ea, tenetur illos restituere tanquam possessor malæ fidei, Paris. l. c. n. 3. Hinc jam

3. Respondeo tertio: In resignatione simplicè admissâ, sive à Papa, sive ab Ordinario, ab illo tempore admissæ resignationis, seu præstiti à Superiore consensûs percipere amplius nequit fructus illos; impossibile enim est, quòd fructus ad aliquem spectent, qui non est amplius nec dominus, nec possessor beneficii, unde proveniunt; qualis est resignans post talem resignationem. Paris. cit. n. 10. dicens, in hoc concordare omnes, Gonz. gl. 15. §. 2. n. 42.

4. Respondeo quartò: donec Ordinarius vel Papa conferat beneficium resignatum simpliciter, ejus fructus interea provenientes spectant ad eos, ad quos spectarent, si beneficium vacaret per obitum cum vacatio per resignationem & per mortem æquiparentur. Paris. n. 14. citans AA. in c. *susciprum. de rescript. in 6.* hoc est, ad legitimum successorem in beneficio, utpote ad quam de jure ordinario spectant fructus beneficii, non habito in consideratione intruso, Lot. l. 3. q. 20. n. 111. Paris. loc. cit. n. 16. subdeus n. 17. id speciale esse, quòd in regno Neapolitano fructus à die vacationis usque ad diem, quo provisi per Papam ceperint possessionem, spectent ad Camera Apostolicam, & exigantur à Commissariis deputatis per Nuncium.

5. Respondeo quintò: in resignatione facta in favorem certæ personæ tamen resignans non possit percipere amplius fructus beneficii resignati post factam ei intimationem expeditarum literarum in favorem resignatarii, sed hi spectent ad resignatarium, uti tenet Rebuff. in pr. tit. *de simoniac. resign. n. 4.* & tit. *de publicand. resig. gl. 18. n. 7.* & in tr. *de nominat. q. 14. n. 157.* apud Paris. cit. q. 6. n. 21. Verum tamen non est, quòd ibidem tradit Rebuff. posse resignantem ad illud usque tempus percipere fructus; quia jam ante illas literas expeditas, multòque magis ante notificationem istius expeditionis gratia perfecta, & jus quæsitum, & dominium penes resignatarium, ut Bursat. conf. 13. n. 7. vol. 1. adeòque ei debentur ab eo tempore fructus, etiam si is per aliquot menses non expeditisset literas, Paris. loc. cit. n. 69. 70. & 71. & licet, ut habet communis, resignatarius ante dictarum literarum expeditionem non possit percipere fructus, non tamen inde inferitur, quòd expeditis illis literis, & captâ possessione non competant ei hi fructus jam antea debiti. Paris. n. 60. Quòd autem, si ante expeditas literas spoliatur resignans fructibus, debeat restitui, aliam habet rationem, de quo Paris. cit. n. 60.

6. Sed neque verum viderur, resignantem non posse percipere fructus à die datæ supplicæ, ut tenet Sarn. in reg. *de publicanda. q. 7. n. 2.* apud Paris. n. 27. qui & ipse ait n. 37. se aliàs juxta hanc sententiam consuluisse; eò quòd, ut idem Sarn. ad reg. *de infirm. q. 20.* Cañador. *decis. 2. de renunc. & Rota decis. 4. in novis. sit. eod.* apud Paris. n. 28. post datam supplicationis resignans amittat possessionem cum dominio, illudque acquiratur resignatario; fructus autem debeantur domino à die, quo is dominium rei frugiferæ acquisivit; eaque data attenditur, & omnia secuta: nam etsi admittat resignatione abdicetur jus à resignante, hoc tamen intelligitur revocabiliter; cum etiam post prælitum parvum consensum & signatam supplicam, donec consensus in Camera vel Cancellaria non sit extensus, penitentia adhuc sit locus, ut Rota in *Parmensi pensionis de Junio 1577.* Paris. loc. cit. n. 61. & 63. qui etiam n. 62. ait: non illud tempus datæ, sed dicti consensus extensi attendi. Sed neque consensum hunc juxta stylum curiæ retrorahatur ad tempus datæ; cum hic consensus sit formalis; quotiescunque autem pro forma requiritur consensus, nunquam actum retrorahit, ut Baldus in l. 1. c. ad Macedon.

7. Neque verum viderur posse resignantem percipere fructus usque ad consensum, seu acceptationem prælitam ab ipso resignatario, ut tenent plures apud Paris. n. 36. quia tunc jus abdicatur à resignante, ut sæpe resolutum à Rota, ait Paris. & ostensum à se l. 1. q. 1. n. 47. Nam quamvis actus con-

ditionalis non tribuat jus ante conditionem plenè purificatam, tamen eà purificatâ tribuit jus à principio, ut Gemin. conf. 107. Staph. de lit. *grat. de mand. ad providend. in 5. formâ. ad finem.* Paris. loc. cit. n. 68. Unde hi fructus pendentes vel percepti medio tempore à die prælitati consensus debentur resignatario, etsi is hæserit ad tempus aliquod ad acceptandum. Paris. n. 74. citans Gabr. conf. 192. n. 2. & seq. vol. 1. Eò quòd consensus hic ratione fructuum retrorahatur, & perinde sit, ac si tempore collationis fuisset præsens. Paris. cit. n. 74. citans Gemin. in c. *si tibi absent. de preb. in 6.* Et licet conditione pendente fructus spectent ad resignantem, si conditio deficiat. Paris. n. 75. citans Roman. *singul. 338.* Anan. conf. 19. n. 17. Si tamen conditio existat, fructus debent restitui resignatario, cui de beneficio fuit provifum; quemadmodum post eventum conditionis fructus restituntur à venditore emptori. Paris. cit. n. 75. Multòque minùs verum est, quòd tenet Rosniac. *de benef. c. 14. n. 26.* apud Paris. à n. 35. deberi fructus resignatario non nisi à die captæ possessionis à resignatario; eò quòd tunc priùs resignatarius consecratur exercitium & effectum domini. Nam etiam ante captam possessionem resignatarius fit illico dominus, ut Archid. Gemin. Franc. in c. *si tibi. de preb. in 6.* Paris. n. 73. *juncto n. 67.* Sed verisimiliùs fructus debentur resignanti ad diem prælitati consensus, & ab illo die incipiunt deberi resignatario. Paris. n. 38. eò quòd in conditionalibus resignationibus semper attenditur tempus prælitati consensus (intellige à Superiore) veluti qui in illis requiritur pro forma. Paris. n. 39. citans Sarn. ad reg. *de infirm. q. 31.* & quòd ad usque tempus prælitati consensus potest pœnitere resignans. Paris. n. 41. citans Bursat. conf. 393. vol. 4. qui dicat illa servari de stylo notorio Curia.

8. Porrò in hac sententiarum varietate illud tenendum in genere. In hac resignatione in favorem non secus ac in resignatione facta simpliciter eoque, & non ultra illud momentum, resignantem posse percipere fructus, quo abdicatur ab eo titulus & possessio beneficii; & licet fortè eo ipso non statim acquiratur resignatario titulus, seu jus in beneficio, spectare tamen ad eum fructus post abdicacionem juris à resignante provenientes, non secus ac aliàs in resignatione simplici hi successores reservantur. Sic docere viderur Barb. *juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 150.* ubi tres casus considerat. Primum ad illud usque tempus, quo res à resignante abdicatur, & resignatario quæritur; in hoc casu (cum in resignatione conditionali jus & dominium à resignante non abdicetur, nisi resignatario purificatis conditionibus translatum) interim resignans est Dominus, & integros fructus beneficii suos facit. Secundum, dum ea de re, nempe jure translato in resignatarium plenè non constat resignanti; & in hoc casu usque ad tempus illius notitiæ (cum eò usque sit possessor bonæ fidei, & justam possessionem, præcedente titulo adhuc coloratam, retineat) potest sicut quilibet possessor bonæ fidei fructus percipere & retinere, juxta distinctionem, quæ dari solet ab AA. inter fructus adhuc existentes & consumptos. Tertium: à tempore dictæ notitiæ usque ad captam à resignatario possessionem, in quo casu percipere nequit fructus.

Quaestio 247. An, & qualiter resignans sine simplicitate, sine in favorem percipere possit fructus provenientes seu cessos ante dictam resignationem seu abdicationem tituli & possessionis?

Respondeo primò: in resignatione pura & simplice fructus civiles (quales, ut Tond. *qq. benef. p. 3. c. 16. n. 9.* dicuntur, qui non ex corpore aliquo, sed ex jure proveniunt, ut pensiones annuae ex pecunia ad censum data, pensiones & redditus ex locagiis ad diem) etiam qui cessi ante talem resignationem, sed necdum percepti à resignante, post resignationem hanc admittam spectant integri ad successorem in beneficio, nisi resignans sibi illos expressè reservaverit; quia si id non fecerit, videtur unà cum titulo beneficii abdicasse à se omne & totum jus suum. Tond. *loc. cit. n. 1. 2.* Lott. *l. 1. q. 4. n. 33.* Secus ac accidit in vacatione necessaria, nimirum beneficiato moriente; nam quia in eo nullus actus, per quem jus vel actionem ad illos fructus remissile videatur, considerari potest, transmittitur jus illud & actio ad haeredes defuncti, & non ad successorem in beneficio. Atque ita fructus hi civiles (utpote qui, ut Lott. *loc. cit. n. 32.* quotidie incipiunt deberi, & in consequens magis dicuntur obventiones quàm fructus) usque ad diem mortis cessi, pro rata temporis pertinent ad haeredes defuncti, & non ad successorem in beneficio, v. g. possessor beneficii obiit 25. Maii, & terminus census annui cesserat die 25. Aprilis, haeredes defuncti habent integrum terminum unius anni maturatum seu cessum 25. Aprilis, & praeterea ratam portionem unius mensis, qui lapsus est à die termini usque ad diem mortis beneficiati. Lott. *loc. cit. à n. 30.* Tond. *loc. cit. à n. 11.* citans Bonac. *uni. Tract. d. 4. de oblig. beneficiar. p. 3. n. 7.* Monet. *de distrib. quotid. p. 3. q. 4. n. 24.* (qui etiam expressè tenent, id procedere; debent nimirum haeredibus pro rata, etiam si terminus seu dies solutionis non advenit; eò quod in his & similibus fructibus sua portio singulis diebus correspondeat) & alii apud Barb. *juris Eccl. l. 5. c. 17. n. 75.* Idem de fructibus naturalibus vel industrialibus, qui quotidie colliguntur, v. g. herbagia horticorum, vectura navium, opera servorum &c. quòd hi, forte necdum percepti à beneficiato, debeantur, & ad diem mortis usque debiti, cedant haeredibus, tradit Lott. *loc. cit. n. 3.* citans Caccialup. *de penson. q. 25. n. 2.*

2. Respondeo secundò: in resignatione in favorem certae personae hi fructus civiles pro rata temporis debentur resignanti usque ad tempus acceptationis. Lott. *loc. cit. n. 33.* Tond. *loc. cit. n. 14.*

3. Respondeo tertio: in resignatione in favorem fructus naturales (quales dicuntur, quos natura ipsa producit, absque eo quòd hominis industria aliquid operetur, aut saltem accedente parvâ hominis industria, ut poma, nuces, glandes, fenum, fetus animalium &c. Tond. *loc. cit. n. 9.*) uti & mixtos (quales sunt, quos hominis industria & labor coadjuvante naturâ producit, ut frumentum, vinum, oleum &c.) quemadmodum pendentes adhuc tempore mortis non spectant ad haeredes, sed vel ad Ecclesiam vel ad successorem in beneficio, eò quòd clerici in vita æquiparantur usufructuariis, qui tantum fructus jam collectos, & à solo separatos faciunt suos, & ad haeredes transmittunt. Barb. *cit. c. 17. n. 77.* dicens sic communis teneri, ac citans pro hac sententia præter multos alios

Navar. *de reddit. Eccl. q. 2. monito 13.* & conf. 7. sub tit. de success. ab intestat. & conf. 3. de pecul. clericor. Bellet. *disquisit. cleric. p. 1. tit. de bonis clericor. §. 12.* Monet. *de distrib. p. 3. q. 4. n. 21.* Bonac. *ubi supra.* Item Tond. *loc. cit. n. 15.* (magis tamen ex aliorum sententia, cum ipse subdat n. 17. pendentes pro rata temporis transmittuntur ad haeredes; quod sine dubio multò magis procedit, quando agitur de fructibus industria & labore per clericum acquisitis ad instar distributionum quotidianarum, quæ pertinent ad haeredes clerici defuncti tam ex testamento, quàm ab intestato) Lott. *loc. cit. n. 27.* & 28. citans pro hoc Calderin. *conf. 2. n. 2. de pecul. cleric.* Covar. *var. resol. l. 1. c. 15. n. 2.* Tiraquell. *de retrat. convent. §. 5. gl. 4. ac n. 29.* dicens, id procedere, quomocunque tempore mortis instaret recollectio, ut Rota in *Barenfi fructuum decis. 278. n. 2. p. 2. recent.* eò quòd jus illud percipiendi fructus in defuncto est finitum, antequam cedat solutionis tempus, ut Lott. n. 28. Ità hi fructus pendentes adhuc tempore resignationis in favorem admittæ & acceptatæ integri spectant ad resignatarium ob eandem rationem. Paris. *l. 1. q. 6. n. 80.* citans pro hoc Gemin. *Franc. in c. si propter. de rescript. in 6.* Host. *Card. & alios. in c. ult. de pecul. cleric.* Corsett. *in singular. v. clericus.* ac dicens hanc esse opinionem communem. Nihilominus ait idem Paris. *ib.* opinionem contrariam Covarruvæ *variar. resol. l. 1. c. 15. n. 11.* quòd etiam hi fructus pendentes pro rata temporis sint dividendi (quemadmodum dictum de civilibus) inter resignantem & resignatarium; sive quòd iidem usque ad diem admittæ & acceptatæ resignationis spectent ad resignantem, & post illum diem ad resignatarium, esse veriorum; præsertim in beneficiis curatis, vel requirentibus residentiam propter ministerium, quod Ecclesiis exhibetur in earum regimine & cura, aliisque divinis obsequiis. Pro hac eadem Covarruvæ sententia (quamvis præcisè non faciat mentionem fructuum pendentium) Barb. *loc. cit. n. 75.* citat Paris. *de confident. q. 35. n. 49.* Sarmient. *de redd. Eccl. l. 4. c. 6. n. 13.* Molin. *de primogen. l. 3. c. 11. n. 46.* Guttier. *qq. canonice. l. 1. q. 33.* Zerol. *in pr. Ep. p. 1. v. beneficiar. §. 6.* & p. 2. v. renunciatio. §. 2. Molin. *de just. tr. 2. d. 635. n. 7.* Garc. *p. 2. c. 1. n. 97.* Filliuc. *qq. mor. tom. 3. tr. 4. l. c. 6. n. 44. &c.*

4. Respondeo quarto: fructus tempore mortis à solo separati, quamvis nondum exacti & in horreo reconditi, quemadmodum spectant ad haeredes beneficiati defuncti, & non ad successorem in beneficio. Tond. *loc. cit. n. 17.* Lott. *loc. cit. n. 23.* citans *gl. in c. si propter. v. primi. ann. de rescript. in 6.* Ferret. *conf. 256. n. 1. l. 2.* Rot. *decis. 761. n. 4.* & 6. p. 2. *divers.* contra Calderin. *conf. 2. n. 2. de pecul. cleric.* Surd. *conf. 333. n. 6.* Card. *conf. 110.* &c. apud Barb. *loc. cit. n. 76.* Ità etiam hi fructus tempore resignationis admittæ, & dati consensûs à solo separati spectant ad resignantem. Paris. *cit. q. 6. n. 77.* ubi: resignatarium non potest prætextu resignationis vindicare fructus ante consensum; quia aliud est resignare beneficium, aliud fructus; unde si renunciatus non potuit habere fructus exactos aut maturos ante diem præstiti consensûs, quamvis resignatarius ceperit possessionem, tamen iste resignans poterit illos fructus petere ac vindicare; cum ad se spectent ratione domini & resignationis; nam quoad id tempus fuit Dominus, adeoque fructus spectabant ad illum, & satis est, quòd illo tempore regimini sint maturati &c. Neq; his obflare videtur Bulla Julii III. quæ incipit *metu proprio*, edita & publicata Anno 1550.

no 1550. cuius meminit Sperellus in *decis. fori Ecclies. decis. 82. n. 13.* Navar. in *sum. Bullar. tit. de benef. fructibus non exactis* apud Barb. *loc. cit. n. 78.* & quâ, ut *ibid.* Barb. disponitur, fructus, ubi non spectant ad cameram tanquam spolia, spectare ad successores, etiam quod maturati fuerint tempore beneficiati, dummodò realiter & cum effectu percepti non fuerint, & aliis bonis non incorporati, etiam quod per beneficiatos non stererit, quo minùs illos exegerit; imò etiam si pro eorum exactioe omnem diligentiam, judicialiter agendo, adhibuerint &c. et quod hac Bulla non videatur recepta, ut quò ad regna Hispaniarum testatur Garc. p. 2. c. 1. n. 102. Item quò ad statum Mediolanensem. n. 103. qualiter tamen hoc ipsum de non receptione illius in statu Mediolanensi elidat Rota, utiliter leges apud Barb. *loc. cit. n. 80.* uti & apud eundem *ibid. n. 81.* leges utiliter, quid de fructibus exactis, non exactis, pendentibus, à solo separatis constituerit concilium Mediolanense. 7. tit. de fruct. Eccl.

Questio 248. An. & qualiter resignans post resignationem teneatur solvere pensiones beneficio resignato alias impositas?

1. Respondeo primò in genere; resignationem tantum ad pensiones, census, collectas & cetera onera realia solvenda seu præstanda teneri, quantum fructus beneficii percipit. Barb. *jur. Eccl. l. 3. c. 15. n. 151.* Unde etiam si possessor beneficii post solutam à se pensionem cogatur fructus restituere (intellige quia possidet sine titulo canonico) pensiones jam solutas computare potest. Barb. *loc. cit. Paris. l. 1. q. 8. n. 43.* citans Gig. *conf. 124. n. 1.* Hinc

2. Respondeo secundò: purè seu simpliciter resignans post admissam resignationem non tenetur amplius solvere pensionem, aliâque onera realia beneficio imposita. Barb. *loc. cit. & depr. Ep. p. 3. alleg. 120. n. 1.* citans Gig. *de pens. q. 63. n. 2.* Bursat. *conf. 30. l. 4. & c. Paris. loc. cit. n. 22.* Pensio siquidem imponitur super fructibus beneficii, ut habet communis, adeoque, cum resignans post admissam resignationem fructus percipere nequit amplius, præstare hoc onus reale deinceps non tenetur; quia cessante in illo causa assignationis pensionis, quæ est perceptio fructuum, cessabit quoque in illo obligatio solvendi illam. Barb. *loc. cit. Paris. à n. 2.* Non secus ac ea cessat per mortem naturalem beneficiati, dum resignatio est mors civilis, & resignans dicitur mortuus quoad beneficium. Paris. *à n. 5.* Porro in hoc casu simplicis resignationis tenetur successor in beneficio resignato eidem impositam pensionem solvere. Paris. *cit. n. 22.* quia pensio super fructibus constituta est onus reale, sicut sunt decimæ, census & collectæ, ut gl. *penult. in c. nisi essent. de probat. Gemin. & alii communiter in c. ult. de off. ordinar. in 6.* adeoque transit cum ipsa re in singularem successorem & in possessorem, qui pro pensione venit conveniendus. Paris. *loc. cit. n. 30. & 31.* citans *c. si quis Lat. n. 16. q. 1. & c. 1. de solut. Gig. de pens. q. 43. & conf. 124. n. 1. C. Paris. conf. 82. n. 2. & 36. vol. 4.* & acceptans beneficium pensione gravatum videtur se obligare ad onera realia imposita beneficio. Paris. *n. 28.* citans Gig. *de pens. q. 51.* Caputaq. *decis. 302. l. 2.* Hinc etiam de stylo communi, dum imponitur pensio aliqua in literis Apostolicis, apponuntur hæc verba: *per dictum modernum, vel ejus in eadem Ecclesia successorem.* Paris. *cit. n. 32.* ex Bursat. *conf. 361. n. 12. vol. 1. &c.* Quòd si verò beneficium purè resignatum non conferatur statim; pensio ad

P. Lauren, Fori Benef. Tom. III,

veniente tempore solutionis debetur ex fructibus ab economo. Paris. *cit. q. 8. n. 23.* citans Gig. *de pens. q. 65. per cor. Bursat. conf. 361. n. 24. vol. 4. & n. 24.* subdens in regno Neapolitano, cum fructus interea spectent ad cameram Apostolicam, hanc teneri solvere pensionem pro rata; in Gallia autem à tempore aperta regalix, seu à die vacationis Episcopatus usque ad subrogationem alterius non solvi pensionem, sed fructus integros solvi Regi.

3. Respondeo tertio: in resignatione in favorem post admissam resignationem à Superiore, & acceptatam à resignatario resignans liberatur onere solvendi pensionem. Paris. *loc. cit. n. 25. juncto n. 27.* citans pro hoc Rot. in *Casar. August. vicarie S. Regidii. Roffiniac. de benef. c. 14. n. 26. &c.* ita ut resignans ad effectum, ut ipse liberetur onere solvendi pensionem, debeat probare, resignatarium acceptasse resignationem. Paris. *n. 26.* citans Rot. in *Gratianopol. pens. 7. Julii 1539.* Bursat. *conf. 361. n. 26.* Sarn. *decis. 159. l. 1. &c.* quia præsumitur mansisse in detentatione, & regulariter acceptatio resignationis requiritur. Paris. *n. 27.* Contra resignatarius à tempore acceptate resignationis (quam probatur acceptasse, si consensit supplicationi. Paris. *n. 29.*) habet onus solvendi pensionem. Paris. *n. 25.* citans Rot. in *Neffina pensio. 10. Febr. 1558.* nam resignatarius possessor est legitimus in beneficio resignato. Paris. *loc. cit. n. 32.* citans AA. communiter in *c. nisi de prebenda.* & verbum *Successor* omnes & quoscunque possessores comprehendit. Paris. *n. 33.* ex C. Parisio *conf. 82. vol. 4.* Mandol. in *reg. ult. 33. q. 1. 4. n. 11. &c.* & resignatario à tempore præstiti consensûs debentur fructus, adeoque ab eo tempore obligatus existit. Paris. *n. 50.*

4. Respondeo quarto: illud, quod dictum, resignantem non teneri amplius solvere pensionem post resignationem admissam, & in resignatione in favorem post eandem acceptatam à resignatario ita ampliandum, ut procedat. Primò, etiam si consensisset aliàs illi pensioni beneficio impositæ. Paris. *loc. cit. n. 9.* dicens esse communem. Secundò, etiam si resignans, qui consensit impositioni pensionis, promississet aliàs sub fidejussione illam solvere, datâ securitate bancharia per triennium vel plures annos, ut fieri solet in curia, adhuc post resignationem non tenetur solvere, & cautio illa bancharia expirat, & fidejussores non tenentur; cum enim promiserit & obligarit se ad solutionem pensionis, ut rector & Dominus beneficii & fructuum, cessante per resignationem beneficio, cessat dicta obligatio, juxta *c. cum cessante. de appellat. Paris. n. 10.* dicens esse communem. Idem esse de eo, qui contentiens impositioni pensionis obligasset se in forma Camera, & cum juramento, tradit Paris. *n. 11.* citans Bursat. *conf. 361. n. 1. & seq. vol. 4.* testante in sic pluries à Rota resolutum, Rationem etiam hujus subdit à n. 13. quòd obligatio in forma Camera non plus liget, quam actus ipse, cujus naturam sequitur, sicut & fidejussio & juramentum; adeoque licet in hoc obligatio sit personalis, tamen extinguitur cessante causa fructuum, dum, qui non habet fructus, pensionem solvere non potest, ut Ferrer. *conf. 139. n. 5.* Contra id ipsum limitatur; nimirum quòd resignans etiam post admissam resignationem adhuc teneatur solvere pensionem Primò, si post resignationem se obligaret solvere pensionem, quæ jam antiquitus erat imposita beneficio illi resignato, idque vi novæ hujus obligationis; non enim prohibetur quis fide juberet pro alio, ac se

L 3

& bo

& bona sua obligare. Paris. n. 16. & 17. Secundò: quòd teneatur solvere pensiones decursas usque ad diem resignationis, & nondum solutas, Paris. n. 18. dicens esse communem. Tertio: dum resignatio in fraudem facta esset; quia culpa nemini debet patrocinari. Paris. n. 19. ex Gamb. de pot. Leg. cit. de pens. l. 6. n. 423. dicente, teneri talem ad interesse. Quarto: si mox à resignatione ad idem beneficium resignatum reassumeretur, eò quòd talis, moraliter loquendo, videatur non resignasse, & habetur, ac si in beneficio semper mansisset: Paris. n. 20. citans Gambat. ubi ante n. 424. Secus vero, si ad idem beneficium, ex intervallo fuisset reassumptus; nam tunc teneatur pro tempore, quo illud possidet, & fructus percipit. Paris. n. 21. dicens communem. Quinto: dum resignans post admissam resignationem fructus percipit bonà fide usque ad tempus notitiæ de admissa resignatione; tunc enim etiam post admissam resignationem ad pensionem pro rata illius temporis obligatur, Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 151.

5. Respondeo quintò: Illud quoque, quòd resignatarius teneatur admissa resignatione solvere pensionem, ampliandum primò; ut procedat, etiam si eo invito fuisset imposita beneficio, & vel ipsi resignanti reservata; nihil enim vetat, quo minus eo invito pensio beneficio imponi possit, & etiam resignanti reservari. Paris. cit. q. 8. n. 35. citans Felia. in c. ad audientiam n. 5. Caccialup. de pens. q. 5. n. 5. Idque etiam si in literis Apostolicis, in quibus constituta est pensio, nihil dicatur de successoribus. Paris. ibid. citans eundem Caccialup. ubi ante q. 9. Ferrer. conf. 319. n. 4. l. 2. Rebuff. de pacif. possess. n. 126. Et quamvis resignatarius acceptando beneficium gravatum pensione videatur veluti contrahere. Paris. n. 36. obligatio tamen solvendi pensionem super beneficio, non tam constituitur ex contractu & conventionione partium, quam ex sola Papæ auctoritate & concessione, à quo totum hujusmodi negotium dependet. Paris. n. 34. citans Gig. de pens. conf. 31. n. 10. Secundo: ut procedat, etiam si resignatio facta fuisset nulliter. Paris. n. 44. citans Rot. in hispal. pens. de 10. Junii. 1541. qui enim percipit fructus (qualiter suppono in hoc casu resignatarium nihilominus percipere fructus) teneatur ad onus reale, absque eo, quòd inspicatur jus illius. Paris. cit. n. 44. juxta doctrinam, ut ait, communiter receptam Bart. in l. 1. c. de ann. & tribut. Unde etiam intrusus, ex quo beneficium habet, & fructus percipit, teneatur ad pensionem, & non verus beneficiarius. Paris. n. 37. ex Gig. conf. 29. per rot. Non secus ac intrusus, & non verus beneficiarius in casu perceptionis fructuum teneatur ad subsidium charitativum, ut Bellenz. de subsid. char. q. 24. Paris. n. 38. Tertio: ut successor (præ sciendo tamen, an hic sit resignatarius, an alius ex resignatione simplice vel etiam absolute successor) secundum aliquos, puta, Caccialup. de pens. q. 11. Gig. q. 39. n. 13. Burf. conf. 361. n. 20. qui etiam dicat esse communem & probabilem, Rotam in Senensi & Melitensi, & alios apud Paris. n. 40. teneatur ad pensiones decursas tempore prædecessoris mortui, sicut possessor fundi teneatur ad decimas prædiales de præterito non solutas juxta Gig. de pens. q. 14. & alios apud Paris. n. 41. quamvis Castiador. apud eundem cit. n. 40. dicat, hanc sententiam, seu hoc ipsum necdum terminatum judicio Romano. E contra hoc ipsum de solvendâ à resignatario pensionem limitandum, ita ut eam solvere non teneatur, si fortuito casu non percipit

fructus, sed liberetur cedendo actiones contra eos, si qui fortè manu hostili vel alio modo eas perceperint. Paris. cit. q. 8. n. 48. citans Rot. in Novar. 1544. Burfat. conf. 351. n. 29. nisi forte in literis, in quibus constituta pensio, dictum fuisset; etiam si fructus non perciperet; in hoc enim casu teneatur solvere nihilominus pensionem. Paris. ibid. n. 49. citans Gig. de pens. q. 62. nu. 10. Quamvis & in hoc casu liberetur ab ea solvenda, si per multos annos non percepisset fructus; nam promissio illa intelligitur de uno vel altero anno, seu paucis saltem annis. Porro, quòd dictum hucusque de pensione, idem dicendum de aliis oneribus similibus beneficio incumbentibus; cum æquum sit, ut, qui possidet beneficium, & fructus exinde percipit, teneatur quoque ejusmodi onera ferre. Paris. loc. cit. num. 53.

Questio 249. An, & qualiter, & quando resignans deobligetur recitare horas Canonicas, & resignatarius incipiat ad illas teneri?

1. Respondeo ad primum: Resignans tantum ratione beneficii & aliàs non ratione Ordinis majoris, aut religionis, aut fortè aliunde astrictus recitare horas, ad eas recitandas amplius non teneatur post resignationem admissam. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 152. Paris. de resign. l. 1. q. 9. n. 1. citans Nav. in tr. de hor. can. c. 7. n. 19. cum enim ea obligatio pure nascitur ex beneficio, eo cessante percessionem, cessabit & illa, juxta c. cessante. de appell. & Tiraq. in Tr. cessante causa, Paris. Barb. l. cit. Et si is, qui non percipit fructus beneficii sui; nec per quem stat, quò minus eos percipiat, deobligatur à recitandis horis, ut Nav. loc. cit. n. 28. cum communi, multò magis, ubi resignans necjuss amplius habet in beneficio, nec fructus percipit, Barb. loc. cit. Paris. n. 3. & 4. Hinc limitatur quoque responsio. Nam dum resignans interim, dum eum non constat de resignatione facta v. g. per procuratorem suum, vel de admissione illius à Superiore, vel etiam de acceptance illius à resignatario, percipit bonà fide fructus, eòsq; consumit, teneri eum ad recitandas interim horas censet. Barb. loc. cit. Item resignantem illum, cui à Papa loco pensionis assignati essent fructus omnes beneficii resignati, teneri ad horas tradit Paris. loc. cit. n. 5. citans pro hoc Nav. ubi ante nu. 30. quia talis, ut sit idem ex Nav. tunc verè beneficiarius esset. Cujus tamen contrarium, nimirum nec talem pensionarium teneri ad horas tenet Hurtado de rasi. p. 1. l. 5. ref. 9. subresol. 17. num. 7. & 8. vide dicenda ad finem hujus questionis.

2. Respondeo ad secundum: Resignatarius teneri ad horas recitandas statim post collationem acceptatam; eò quòd exinde etiam antea captam possessionem obveniat illi jus in beneficio & dominium, tradit Nav. loc. cit. n. 7. Contrarium tanquam verius, & ut ait, crebrius & in praxi observatum tradit Paris. loc. cit. n. 16. nimirum non teneri illum, nisi post captam possessionem, eò quòd ex tunc prius incipiat percipere fructus, & exinde computentur 6. illi menses, intra quos, si beneficiarius non recitet horas; privatur fructibus, & teneatur ad illos perceptos restituendos iuxta constitutionem Leonis X. quæ incipit: Super re. & quam innovavit Pius quintus in constitutione sua, quæ incipit: Ex proximo. cujus utriusque verba recitat Nav. in man. c. 25. n. 122. Verumtamen

tamen tutius distinguit Barb. *loc. cit. nu. 153.* ita ut procedat sententia Parisi in iis beneficiis, quorum fructus solis praesentibus debentur, & spectare prius incipiunt ad resignatarium seu provivum post captam ab eo possessionem. Sententia vero Navarra procedat in iis beneficiis, quorum fructus post resignationem reservantur successori; quia fructus etiam ante captam possessionem ei debitas consequitur in effectu. De cetero resignatarium, cui merus & solus resignatus est & relictus titulus (respectu cuius tituli datur vera possessio & vacatio) ita ut nulli omnino fructus ei relinquuntur, sed hi omnes loco pensionis reserventur, etiam si talis totalis reservatio facta cum consensu resignatarii, non teneri ad recitandas horas; eod quod, etsi per ipsum stat ista carentia fructuum, quia consentit in talem totalem reservationem; eo ipso tamen, quod id fiat de licentia Papae, absolvitur ab obligatione recitandi horas, tradit Hurtado. *loc. cit.* citans pro hoc Cajer. in *sum. v. horae. n. 2.* Sandoval. *l. 5. de off. can. c. 5.* Tho. Sanch. in *conf. mor. l. 2. c. 2. dub. 77. nu. 3. & 4.* Bonacin. qui dicit hanc sententiam esse valde probabilem, & hodie communem inter recentiores; quamvis ipse dissentiat citatis plurimis, quorum tamen multos loqui ait Hurtad. in eo casu, quando resignatario relinquuntur servitium (subintellige & fructus vel distributiones huic servitio correspondentes) & certum pro rectore, qualiter hodie dicitur, ait, fieri tales resignationes. Ac proinde rejicienda juxta Hurtad. distinctio, quaeruntur Mandos. *ad reg. 34. q. 30.* Sarn. *de annal. q. 60.* Paris. *de resign. l. 1. q. 1. nu. 43. & 44.* ab eo citati; dum volunt procedere illam de obligationem resignatarii in beneficio non habere ullum servitium, dum fructus totaliter reservati alteri jam ante ex praedecessoris consensu; non vero si ex proprio resignatarii consensu facta hac reservatio; eod quod inconsequenter loquantur; cum neque tale beneficium carens omni servitio praeter onus recitandi horas detur in solum titulum reservatis omnibus fructibus pro pensione sine consensu resignatarii ex consensu Papae. Quare si resignatarius ex beneficio habente servitium, si non percepit fructus, non tenetur recitare horas; sic nec resignatarius in beneficio nullo habente servitium. Atque jam ita neque resignans talis seu pensionarius, neque resignatarius, seu cui datur illud beneficium in solum titulum, tenetur recitare officium magnum Canonicum; sed solus pensionarius recitare tenetur officium parvum D. Virginis, si ut clericus habeat fructus pro pensione juxta constitutione Pii quinti. Hurt. *loc. cit. n. 8.* citans pro hoc Sanch. *l. 2. conf. c. 2. dub. 78. n. 3.* ubi sic ait: quod pontifex separans omnes fructus a beneficio videtur dispensare, ut nullus recitet, (intellige horas canonicas) nisi expresse det titulum vel fructus, exprimens velle alterum obligari; quod potest facere; cum obligatio recitandi sit de jure positivo; & voluit Papa contentus esse alio servitio, quod praestat vel praestitit pensionarius aequivalens horis; ob quod talis pensio est illi concessa. Hanc tenet quidam Neotericus, & videtur mihi multo probabilior ceteris, &c.

Questio 250. An. & quando resignans deobligetur a residentia, & ad eam obligari incipiat resignatarius?

1. Respondeo ad primum: resignans ratione beneficii obligatus residere post admittam resignationem non tenetur amplius residere in loco beneficii. Barb. *loc. cit. nu. 154.* Paris. *loc. cit. q. 10. n. 1.* dicentes esse communem & receptam apud omnes; quia cessante unica causa hujus obligationis, nimirum jure in beneficio, quod est cum perceptione fructuum; cessat quoque hac obligatio. Procedere id ipsum ait Paris. *loc. cit. nu. 17.* in resignante, cui reservati omnes fructus & stallus in choro; eod quod is ob non residentiam amittat solas distributiones, easque relinquere cogatur resignatario. Et, ut idem Paris. *loc. cit. n. 63.* cum communi, pro qua citat Gig. *de pens. q. 31. num. 4.* Sarn. *de annal. q. 21.* & plurimos alios, pensionarius non teneatur ad residentiam; cum pensio non sit beneficium. Limitandam tamen dicit responsum Barb. *loc. cit.* ita, ut interea, quo resignans in favorem percipit fructus, residere teneatur.

2. Respondeo ad secundum: Tenetur resignatarius residere, mox ut possessionem beneficii resignati accepit; quia tunc est vere beneficiarius, & ad illum spectat inservire in illo beneficio; & ante captam possessionem non potest se ingerere in illo; unde requiritur possessio. Paris. *loc. cit. a nu. 18.* dicens esse communem ex stylo ab omnibus recepto.

Questio 251. An. si commissa fuit a sede Apostolica causa cognoscenda, vel decidenda Titulo canonico, vel constituto in tali dignitate, qui post datam & receptionem litterarum resignavit canonicatum vel dignitatem suam in favorem Caji, utrum iste resignans, an vero resignatarius, seu successor illius in isto canonicatu vel dignitate de causa illa cognoscere, eamque decidere possit?

1. Respondeo; Non convenire in hoc AA. alii qui enim cum Abbate in *c. quoniam Abbas de off. deleg. n. 8.* censent resignantem non posse de ea cognoscere, primo: quia commissio fuit realis & facta intuitu dignitatis (cum causa debeant committi constitutis in dignitate, ne Papa & Sedes Apostolica repraesentetur a villi ministro. *c. statutum. de rescrip. in 6.*) adeoque hac cessante in Titulo, cessat delegatio juxta *c. cessante. de appellation. deinde* quia in hoc videtur esse par ratio ac in Legato, qui causam etiam inchoatam post regressum sui ex provincia, quia tunc amittit dignitatem, quam habebat, finire non potest, juxta *c. novit. de off. delegati.* Contrarium, nimirum, quod talis resignans post resignationem de tali causa possit cognoscere, & pronuciare, si tempore datae commissionis adhuc erat canonicus, vel in dignitate illa constitutus, tenent alii cum Parisio *l. 1. q. 11. nu. 6. & 14.* dicente, hanc veriore & communiorem esse, ac citante pro ea gl. in *c. statutum. de rescrip. in 6. v. Canonicus.* Archid. *ibid. n. 3.* Anchar. *n. 5.* Gem. *n. 4.* Decium, in *cit. c. quoniam.* Abbat. *n. 56.* Felin. *n. 5.* ac demum *nu. 14.* subjungente; juxta hanc opinionem iudicatum fuisse in S. Congregatione Concilii die 21. Maii 1587. eod quod, cum in qualibet dispositione spectetur initium juxta *c. 1. de rescrip. c. si eo tempore. c. dudum. de elect.* & varios

textus juris civilis apud Paris. n. 8. sufficit hujusmodi qualitatem dignitatis vel Canoniciatus adfuisse eo tempore, quo dispositio seu commissio talis sumpsit initium. Paris. nu. 9. dum cit. *c. statutum*. requirens, ut causæ committantur constitutis in dignitate, requirit solum adesse eam tempore commissionis; qualitas siquidem juncta verbo vel participio verbi intelligenda est secundum tempus verbi vel participii. Paris. n. 10. & sic per consequens sufficit, ut dicta qualitas semel sub vel post datam literarum existat; licet postea deficiat. Paris. n. 11. ac licet ratio dignitatis moveat ad hoc, ut causâ committatur tali constituto in illa; quia tamen non tam ratione sui movet; quàm quia præsumptionem generat majoris peritiæ & honestatis in persona habente illam dignitatem, quæ præsumptio etiam, deficiente postmodum dignitate, remanet, ut Gemin. in *c. c. statutum*. n. 8. ac proinde ratio illa dignitatis actu existentis non necessario militat tam respectu initii, quàm mediæ & finis seu decursus causæ. Paris. n. 14. Procedit id ipsum & multò magis, dum in commissione nomen proprium & simul dignitatis fuit expressum; sive nomen proprium præcedat, sive subsequatur, adeoque commissio videtur personalis, non realis. Paris. n. 12. citans Imol. in *c. quoniam*. Abbas, Berouium *ibid.* n. 91. qui dicat, id in puncto juris esse verius & sustentabile; & quidem, si nomen proprium præcedat, absque dubio delegationem dicendam personalem, juxta Bart. in *l. communis servus*. ff. de stipulat. servorum. & communem sententiam.

2. Limitanda tamen hæc sententia secunda, ita ut non procedat, si resignans talem dignitatem adsumpserit qualitatem repugnantem, & effectus est incapax talis commissionis seu delegationis, v. g. quia contraxit matrimonium. Paris. num. 15. citans Card. & Imol. in *clm. etsi quis*. de rescript.

3. Porro dum ille, cui causâ delegata, moritur; delegatio transit ad successorem in dignitate, si dignitatis nomen expressum in delegatione: extinguitur verò, si in delegatione expressum, nomen proprium delegati, juxta *c. quoniam Abbas*. & A. A. communiter in *c. c.* Paris. n. 16. sic in specie, dum commissio facta vicario Episcopi expresso nomine hujus dignitatis transit ad successorem in Vicariatu. Paris. n. 17.

Questio 252. Quæ jura & commoda transeant in resignarium?

Respondeo: Præterquam quòd transeat in resignarium verus titulus, etiam si resignanti vel alteri reservata sit omnimoda administratio. Paris. l. 1. g. 16. n. 9. citans Rotam in *Abulens. Canonie*. 27. Novemb. 1573. transeunt quoque in eum jura omnia & commoda, quæ comperebant resignanti ratione illius beneficii. Paris. *cit. quest.* 16. n. 1. & 4. citans Bursi. *conf.* 406. num. 8. vol. 4. cum communi; cum enim resignans amiserit jus omne & possessionem juxta dicta, habeturque pro mortuo, nequit se amplius intromittere in tali beneficio. Paris. *ibid.* n. 2. Pari modo transeunt hæc omnia in successorem non resignarium, dum nimirum resignatio fuit simplex, & non conditionalis seu in favorem; quia urget eadem ratio. Paris. *cit.* 16. nu. 5. sic instantia cœpta per resignantem in eo statu, in quo reperitur, transit ad resignarium; cum communis sit, instantiam cœptam per prædecessorem transire in singularem successorem, juxta Bart. in *l. Lucius*, §. rogatus. ff. ad Trebell. Paris.

cit. 9. 16. nu. 10. juncto. n. 14. & 15. Unde jam resignarius potest repetere à resignante omnia jura illius beneficii, puta, instrumenta, privilegia, concessionem, infeudationem, locationem & similia, juxta Abb. communiter receptum in *c. cum pridem*. de pactis n. 5. dicta namque jura inutilia penes resignantem & utilia resignatario, ad hæc spectant. Paris. 9. 16. n. 11. & 12. Non tamen hinc sequitur, quòd qui habuit usufructum super aliquibus rebus, quamdiu tale beneficium vel dignitatem v. g. Abbatialem habuisset, dimissâ seu resignatâ illâ dignitate usufructus ille transeat ad successorem, sed finitur morte naturali vel civili, juxta §. finitur. *institur. de usufructu*. Paris. *cit.* 9. 16. n. 62. juncto n. 66.

Questio 253. An, & quando resignarium teneatur justificare jus resignantis?

Respondeo: Nisi resignans probetur triennalis pacificus possessor immediate ante resignationem, teneri illum justificare titulum resignantis, tradit Lott. l. 3. q. 14. nu. 85. citato Cassador. *decis.* 2. num. 5. & 6. de causa poss. & propriet. Quòd ipsum tamen idem Lott. n. 86. sanè intelligendum ait, nimirum ubicunque opponeretur de hoc defectu tituli per legitimum contradicentem, puta, venientem ex diversa vacatione, & qui jam titulum suum justificasset; tunc enim resignarium, etiam si sit in possessione (quæ alioquin eum excusat à quacunque justificatione sui tituli, juxta *reg. cogi. c. de pet. heredit.* & Cassador. *ubi ante* num. 4.) posse compelli ad talem verificationem; nam cum actor probaverit suam intentionem plenè justificare. Ac proinde illi non sufficit præsumptio, quæ aliàs est pro possessore, ita Lott. *loc. cit.* nu. 87. citans Calder. *conf.* 10. in fine, de probat. & Rotam.

Questio 254. An, & quando resignarius probare debeat valorem resignationis?

Respondeo: Is, qui se fundat in resignatione, Rex qua jus suum deducat, seu deducens resignationem tanquam fundamentum sui juris, probare tenetur resignationem non tantum veram, sed & validam. C. Luc. de benef. d. 94. n. 11. citans Bursi. *decis.* 830. & 539. n. 4. recent. to. 3. Unde & resignarius seu provisor ex resignatione in hoc casu tenetur probare affirmativam factam publicationis (quia hæc publicatio spectat ad valorem resignationis) etiam de cetero, dum agitur de executione novæ impetrationis ex non facta publicatione negativa publicationis per impetrantem, utpote allegantem eam tanquam fundamentum suæ intentionis, concludenter probanda sit. C. Luca. *loc. cit.*

Questio 255. An resignarius teneatur stare locationi vel conductiõni factæ per resignantem?

Respondeo primò: Successor in beneficio stare tenetur locationi per antecessorem in beneficio factæ, si locatio nomine Ecclesiæ facta. Tond. in *qq. benef.* p. 1. c. 66. n. 1. citans Peregrin. in *tr. de fideicom.* 4. 40. nu. 58. Mantica. de *tract. convent.* l. 5. tit. 10. n. 22. limitat. §. Anton. de Martin. l. 1. *resol. c.* 259. n. 18. eò quòd generalis sit regula: administratores omnes teneri ratam habere locationem factam per antecessorem. Tond. *loc. cit.* n. 2. ex Covar. l. 2. *variis. resol.* c. 15. n. 6. qui etiam

lam *ibid.* existimat: tunc nomine Ecclesie factam locationem, quando reditus non ad praelatum, qui simplex administrator est, pertinent, sed ad Ecclesiam, quamquam Tond. *num. 4.* & alias asserat conjecturas facta locationis nomine Ecclesie ex Socin. *Sen. conf. 34. n. 4. vol. 3.* veluti si contraxit expressio officii nomine, modò locatio sit utilis Ecclesie; Item si onus Ecclesie fuit in iunctum (sicut è contra præsumitur facta nomine proprio, si onus ipsi Reçtori fuit in iunctum, vel si is nomine proprio expresso vocatus fuit locator) item si plura pacta Ecclesie utilia sint apposita &c. ac tandem remittat ad Mantie. *l. 5. de acir. & ambig. convent. tit. 13. n. 16. & seq.*

2. Respondeo secundò: Quando locatio facta nomine proprio, non tenetur successor illi stare. Ita Tond. *cit. nu. 1.* & AA. ab eo *ibid.* citati. Item Paris. *l. 1. g. 16. n. 47.* Idque siue successerit in beneficio per obitum, siue per resignationem vacante (etiam in casu licito, puta, dum locatio facta ad triennium, ultra quod facta non valet locatio bonorum Ecclesie ex constit. Pauli II, quæ incipit *ambitiosa. in extrav. tit. de rebus Eccles. non alienand. de quo vide Tond. loc. cit. à nu. 7.*) Item siue resignatio facta simpliciter, siue in favorem. Tond. *loc. cit. à n. 20.* citans Covar. *ubi ante. Trentacinq. l. 3. tit. de locatione. ref. 3. n. 8.* Cancr. *l. 1. par. resol. c. 14. n. 45.* & specialiter Barb. *in l. si filiofamili. §. fin. ff. solut. matrim. num. 19.* & Anton. de Marin. *quotid. resolut. c. 259. n. 11.* pro eo, quòd in resignatione in favorem resignatarius non teneatur stare locationi factæ per resignantem contra Lovet. *in raccolt. arrest. lib. 8. n. 11.* etiam addit in fine, & alios quosdam doctores Gallos, distinguentes & admittentes, non tenentur successor stare locationi antecessoris resignantis purè seu simpliciter; secus si is resignavit in favorem. Item contra Gratian. *discept. ser. 606. nu. 20.* & alios apud Tond. *n. 12. & 13.* tenentes simpliciter, teneri stare successorem per resignationem locationi, non tamen teneri successorem per obitum. Ratio responsionis est in primis contra hos postremos; quia mors & resignatio beneficii æquiparantur, & resignans dicitur mortuus in beneficio, & ideo omnes obligationes eius occasione præstitæ per resignationem admissam extinguuntur. Tond. *n. 24.* Dein ratio generalis responsionis est quòd successor in beneficio non potest repræsentare personam antecessoris, nec potest dici successor universalis; cum non succedat in omnibus bonis; imò nec succedat ex persona, nec ex jure cedentis, sed ex novo jure, quod creatur, & in eum transfertur ab habente potestate conferendi, ut bene Abbas *in c. una. de jurepatr. n. 5.* quæ ratio æquè concludit in resignatione purà, ac in conditionali factà in favorem. Tond. *loc. cit. n. 21.* Nec obstat, quòd quando usufructus finitur facto usufructuarii, successor teneatur stare conditionibus prioris possessoris, praelatus autem seu Reçtor beneficii habeatur loco usufructuarii; nam etsi æquiparatio usufructuarii & beneficiati admittatur passim à DD. non tamen in omnibus procedit; præsertim ubi est diversa ratio, prout est in præsentibus; siquidem quando usufructuarius renunciat in favorem proprietarii vel alterius, successor ille jus & causam habet à renunciante, quod, ut dictum, in resignatione beneficii fecus est; quia resignatarius derivat jus à collatore habente potestatem conferendi, & in Ecclesia non dantur successiones hæreditariæ, aut

ex jure auctorum, sed ex collatione Superiorum, & ideo succedens in usufructu ex facto, nimirum renunciatione usufructuarii tenetur stare colono, non autem qui succedit in beneficio. Tond. *n. 26.*

3. Respondeo tertio: Quin etiam si conductor pretium suæ conductionis anticipatè solverit, non liberatur erga beneficii successorem, sed agere duntaxat potest conductor contra hæredes & bona locatoris defuncti (quemadmodum præscindendo etiam ab ista anticipata solutione procedit effectus locationis, nimirum, ut conductor agere possit contra fidejussores & hæredes praelati locantis ad consequendum suum interesse. Tond. *n. 16.* citans Barb. *ubi supra.* & de prest. *Ep. alleg. 94. n. 12.*) Tond. *n. 33.* citans Carocium *de locat. p. 3. q. 1. de reb. Eccl. locand. n. 75.* Menoch. *conf. 1134. n. 6. vol. 12. &c.* Nam quidquid distinguant Tusch. *cit. l. conclus. 419. n. 21.* Abbas & alii post Trid. *sess. 25. c. 11.* generaliter statuendum est, locationes factas per anticipatas solutiones, quocunque privilegio non obstante, nullas & invalidas esse in præjudicium successorum, etsi agi possit contra hæredem locatoris, si sit solvendo. Tond. *n. 34.* citans Barb. *in l. si filiofamili. §. fin. ff. solut. matrim. n. 27.* Porro anticipata solutio dicitur, non solum si fiat pro futuris annis, verum etiam pro eodem anno, sed ante fructuum collectionem; quia Reçtor beneficii, si decedat ante fructus collectos, & à solo separatas, non potest de illis disponere, sed reservandi sunt successoribus, & illi debentur, prout generaliter de omnibus fructibus inexactis statutum per Bullam Jul. III. confirmatam per Urban. VIII. 5. Aprilis 1628. nec non ex juris communis dispositione: & hinc solutiones factæ per conductorem pro fructibus nondum per eum perceptis non liberant solventem, utpote factæ non legitimo creditori, imputetque sibi idipsum conductor, utpote sciens mortè locatoris supervenire potuisse. Tond. *n. 35. & 36.* citans Ferret. *conf. 225. n. 5. & 6.* Quod ipsum tamen limitatur ita, ut si conductor probaret pecunias solutas Reçtori mortuo conversas fuisse in utilitatem Ecclesie, successor illas repetere nequeat, saltem pro rata versionis. Tond. *nu. 37.* citans Barb. *ubi ante. Quin. conf. 60. n. 1. vol. 1. &c.* ac dicens idem esse si probetur, pecunias illas versas in alimenta studentium ejusdem collegii, eò quòd successor teneatur solvere debita contracta per antecessorem pro alimentis maxime favore studiorum, citat pro hoc Barb. *de pos. Ep. alleg. 94. n. 4.* Rebuff. *de privileg. Scholar. privi. 26. n. 92.* Vide plura de hac materia successoris tam in beneficialibus, quàm aliis quoad effectum locationis apud Tusch. *loc. cit. uti & conclus. 918. & 420.* Barb. *in c. fin. ne praelati vices suas, & in l. emptorem. c. de locato & conducto. Marechot. l. 1. par. resol. c. 18. &c.* apud Tond. *n. 38.*

Quæstio 156. An resignatarius teneatur stare transactioni factæ per resignantem?

Respondeo affirmativè. Paris. *l. 1. g. 16. n. 68.* citans Rebuff. *conf. 104. num. 21.* ac dicens esse communem; eò quòd transactio potius fiat inter Ecclesias & dignitates quàm inter personas, & veniens de transact. & ibi communiter AA. Et quæ fiunt nomine dignitatis, transeunt & ligant successorem, c. quoniam Abbas. *de off. deleg. & ibi communiter DD.* Paris. *n. 69.* modò tamen transactio facta in utilitatem Ecclesie, & ad sit confirmatio Papa, Paris. *nu. 70.* citans Rebuff. *ubi ante.* & DD. commu-

communiter in cit. c. veniens, quemadmodum & successor tenetur servare pacta & conventiones initas pro necessitate Ecclesia per prædecessorem. Paris. loc. cit. n. 50. citans Cynum & Bald. in l. digna vox. c. de ll. Butrium, conf. 58. Bursat. conf. 342. num. 1. fol. 4. Rebuff. super concordat. tit. de collatione. &c.

Questio 257. An resignatarius teneatur solvere debita contracta per resignantem?

1. **R**espondeo primò affirmativè: Si fuerint contracta pro necessitate Ecclesia. Paris. cit. q. 16. n. 49. juxta c. 1. de solut. & ibi Abb. gl. & Doctores communiter. Quod ipsum extendi ait Paris. ibid. n. 51. ad debita contracta pro necessitate persona illius, qui Ecclesiam possidet; & citat pro hoc Abb. in c. present. de pignor. n. 5. & in c. per suos. de donat. n. 2. Mandos. in cit. c. 1. de solut. nu. 11. & Rotam in Cauriensi pecuniaria. 11. Feb. 1547. &c. eò quòd videantur hac debita contracta pro necessitate Ecclesia. Paris. n. 51. ex Mandos. ubi ante.

2. Respondeo secundò: Si tamen debita illa per resignantem vel prædecessorem contracta voluntarie, non tenetur resignatarius vel successor ad ea solvenda, ut communiter doctores per Abbat. in cit. c. 1. de solut. Sic v. g. vicarium Episcopi jam defuncti non posse perere Salariū non conventum, à successore in Episcopatu pro servitiis præstitis ejus prædecessori; cum debitum sit voluntarium; eò quòd Episcopus non teneatur ex necessitate habere vicarium. Paris. nu. 53. ait resolutum in Zamarensi pecuniaria. 5. Nov. 1543.

Questio 258. An, & quando resignatarius teneatur prestare alimenta resignanti?

Respondeo: Dum resignanti ordinato non titulo beneficii resignati, sed aliter, vel tituli patrimonii, deficit congrua sustentatio, diminuto v. g. per calamitatem temporum patrimonio, competere eidem resignanti actionem contra resignatarium pro supplemento ejus, in quo diminutus redditus patrimonialis pro congrua sustentatione sufficiens ad instar illius obligationis alendi donatorem vel benefactorem, quæ de jure incumbit donatario vel beneficiato, sive Ecclesia patronata, ejusque Rectori respectu alendi patroni indigentis, tradit C. de Luc. de benef. d. 37. num. 15. multò que magis videtur id procedere, dum resignanti ordinato titulo beneficii resignati deficit congrua sustentatio; eò quòd talis resignatio nullatenus admittatur, nisi cum clausula; modò resignans aliunde vivere valeat; verum de his accuratius infra.

Questio 259. An resignatarius teneatur purgare attentata (intellige in causa beneficii resignati) per resignantem?

1. **R**espondeo affirmativè: Paris. l. 1. q. 16. n. 41. contra quosdam, quos tacito nomine refert citans Rotam in Ariminensi nullitatis & attentator. 27. Apr. 1556. ubi teste Lancelot. de attentat. c. 4. ampliat. 5. n. 3. & c. 29. nu. 102. censuit, non esse procedendum in causa, nisi purgatis per resignatarium attentatis; quia mediante resignatione subrogatur resignatarius in jus resignantis, qui attentavit. Paris. n. 42. Et tenentur ad purganda attentata non solum ij, qui per se vel alium, de suo tamen speciali mandato, attentarunt; sed is, qui li-

cet actualiter non attentavit, habet tamen causam ab attentante. Paris. n. 43. citans Lancell. cit. c. 29. colum. ult. eò quòd licet regulariter non detur remedium attentatorum contra tertium, ut citatis pluribus Paris. n. 44. datur tamen contra tertium habentem causam à iudice vel parte. Paris. n. 45. citatis quoque pluribus.

2. Limitanda nihilominus responsio, ut non procedat, dum resignans attentasset post factam resignationem; tum enim, et si resignatarius habeat causam ab eo, qui attentavit; habet tamen eam ab eo, antequam attentavit; & sic non tenetur attentata ab eo purgare; quemadmodum habens causam à colligante, dum habet illam ab illo ante litteram; non attentat capiens possessionem; juxta quòd dictum in Salamant. s. Pauli. 15. Decemb. 1568. Paris. n. 45. & 46. hæc ipsa speciali casu disputato diu in Rota in Salamant. portionis. 16. Nov. 1546. exemplificans.

Questio 260. An resignatarius teneatur purgare spoliū resignantis, sive an spoliatus à resignante (intellige in causa beneficii resignati) possit agere spolio contra spoliantis successorem per resignationem, sive contra resignatarium?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 1. q. 16. nu. 57. dicens, esse veriore & communem, ac citans pro ea Sarnens. de trienal. q. 11. &c. eò quòd res transeat cum suo vitio. c. ex parte. de restit. & ibi Innoc. Paris. n. 58. unde subrogatus in jus alterius, etiam quoad possessionem, tenetur purgare spoliū, sicut ille, in cuius locum subrogatus, juxta l. rem, qua nobis. ff. de acquir. poss. & ibi doctores communiter; & in c. sepe. de restit. spoliat. Paris. nu. 59. citans Sarn. ubi ante. & hinc remedium dicitur capitis sæpe datur adversus successorem etiam singularem, si sciens &c. ut ibi dicitur. Paris. n. 60. citato Aretino conf. 103. n. 4. &c. scientia autem illa præsumitur. Paris. n. 61. juxta Alex. conf. 103. n. 13. l. 2. Ruin. conf. 38. num. 12. l. 5. Cravett. conf. 225. n. 8. & alios ab eo citatos.

Questio 261. An confessio cedentis seu resignantis præjudicet seu noccat cessionario seu resignatario?

1. **R**espondeo primò affirmativè: Si facta confessio ante renunciationem; sic si quis faceret in iudicio, se nullum jus habere in beneficio, & mox illud resignaret, resignatario nihil inde acquireretur. Lott. l. 3. q. 14. n. 83. Paris. cit. q. 16. n. 20. dicens esse communem. argumento l. factam. §. si heres. ff. ad Trebell. & juxta Rotam in Tirafon. archipresb. 27. Maii. 1542. teste Put. decis. 149. l. 1. & hinc resolutum à Rota in Astoricensi. de sorias. teste eod. Put. decis. 79. l. 2. quòd cessionarius non possit revocare confessionem procuratoris cedentis factam ante renunciationem, adeò que non possit cessionarium habere regressum adversus cedentem, ut Put. cit. decis. 149. l. 1. Limitat tamen responsionem Paris. nu. 24. in fine. quòd etiam confessio facta ante cessionem non præjudicet cessionario, si nitatur alio jure, quàm cedentis.

2. Respondeo secundò negativè: Seu contrarium, ubi confessio facta fuit post renunciationem; eò quòd tunc resignans cessionario non possit præjudicare. Paris. à nu. 21. atque ita confessio resignan-

resignantis non probat statum ultimum beneficii contra resignatarium, v. g. quod beneficium sit ad nutum amovibile, Rota in Mediolanensi hospitalis. 8. Jan. 1571. apud Paris. cit. n. 24.

Questio 262. An, & qualiter sententia lata in causa beneficii resignati contra resignantem noceat resignatario?

1. R. Espondeo: eam illi non nocere. Paris. cit. n. 9. 16. n. 25. dicens communem juxta Rota: n. in ana S. Quirini. 16. Decemb. 1547. teste Put. decis. 80. l. 3. ed quod cedens habeatur pro mortuo civiliter, modo: si que civilis & naturalis & equiparentur; sententia autem lata contra mortuum naturaliter sit nulla, adeoque & lata contra mortuum civiliter, & consequenter non nocebit cessionario, lata precipue, cessionario non citato. Paris. cit. n. 26.

2. Ampliat hoc ipsum Paris. cit. n. 33. ut procedat, etiam si lata sententia contra resignantem, resignatarius hoc sciens appellavit a sententia illa, & postea transivit in rem judicatam; ed quod appellatio non noceat, cum sententia sit nulla.

3. Limitat verò id ipsum n. 34. ex Put. decis. 80. n. 3. l. 3. ita ut noceat lata sententia resignatario, si is sciret, quod causa contra resignantem ageretur, quamvis addat Idem Put. super hoc nihil à Rota determinatum, & alium Auditorem dixisse, hanc distinctionem: aut sciverit, aut ignoraverit; procedere respectu possessionis, & non respectu juris. E contra quoque sententiam latam ad favorem resignantis respectu beneficii resignati non prodesse resignatario; ed quod resignanti post resignationem non liceat prosequi litem; cum jus omne per resignationem amiserit, tradit idem Paris. loc. cit. n. 35. sic resolutum dicens à Rota in Segob. Archid. 6. Julii teste Put. decis. 142. l. 1. uti neque prodest resignatario appellatio facta per procuratorem resignantis, cum cessione revocetur procurator. Paris. cit. n. 37. Nec denique resignantem post resignationem esse legitimum contradicentem, ad effectum impediendi, ne procedatur via executionis ad immiffionem, habet Paris. cit. n. 36. resolutum dicens à Rota.

PARAGRAPHVS II.

An, & qualiter resignans secundò resignare possit idem beneficium; Item poenitere & regredi ad beneficium resignatum, vel agere spolio.

Questio 263. An, qui semel resignavit, possit ulterius seu secundò resignare idem beneficium?

1. R. Espondeo negativè: Paris. l. 1. q. 15. n. 1. citans Rebuff. variis locis; per primam enim resignationem amittit titulum & possessionem beneficii, & sic, cum dare nequeat, quod non habet, secundò resignare non poterit. Paris. ibid. n. 2. & qui cessit uni, non potest idem jus cedere alteri. l. non quocumque. §. qui Cajum. ff. de l. & ibi Bart. Jason. Alex. Paris. n. 8. Ad hæc prohibita est variatio perso-

nis maximè Ecclesiasticis, Clem. 1. de renunc. atque ita in secundum resignatarium nihil juris transferretur; quia talis resignans post primam resignationem nihil juris amplius, quod transferret, habebat. Paris. n. 9. tum quia collatio & provisio facta secundo resignatario nulla est, ut clarè dicitur in reg. cancell. Parilio. 40. ubi: si resignantem pluries super uno & eodem beneficio in favorem diversarum personarum successivè consentire contigerit; voluit sanctitas sua, quod primus consensus tenere debeat, & alii posteriores consensus ac literæ eorum prætextu etiam sub priori data expedita pro tempore nullius sint valoris vel momenti. Item quia provisio est subreptitia; cum non fuerat expressum, quod resignans jam antè quoque resignarat, quod si expressum fuisset, verisimile non est, quod Papa contulisset, & voluisset tollere jus quassitum per primam resignationem. Paris. cit. n. 10. Unde jam, si secundus resignatarius cepit possessionem, dicitur intrusus. Paris. cit. n. 14. citans Rebuff. conf. 90. & licet secundus ille possederit illud beneficium per triennium, præferendus tamen primus, contra quem secundus se tueri nequit regulà de triennali; quia jam non habet titulum, nè quidem coloratum. Paris. cit. n. 23. citans Rebuff. conf. 185. Quamvis titulum coloratum per secundam resignationem tribui ad effectum regulæ de triennali, quando multa opponi possunt contra primam resignationem, tradat Paris. loc. cit. n. 37. citans Sarn. de triennali. q. 27. n. 5. & 7. & Rotam. Quin & talis secundò resignans videtur committere crimen stellionatus; sicut qui duobus donat. l. 3. ff. de crimine stellion. Paris. loc. cit. n. 26. citans Rebuff. conf. 4. n. 11. conf. 90. n. 9. & Doctores in c. nullo. de rebus Eccl. non alien. quamvis autem Rebuff. cit. conf. 90. n. 9. dicat hujus criminis poenam esse, ut privetur beneficiis, si qua adhuc habet, juxta l. habemus. §. economus. c. de SS. Ecclesiis, ait tamen Paris. cit. n. 30. se non facile accessurum huic opinioni; cum privatio beneficii non contingat nisi ex gravi crimine, & casibus in jure expressis.

2. Porro amplianda responsio Primò, ut etiam post factam primam resignationem coram Ordinario, non possit resignare secundò coram Papa, sed hæc secunda resignatio sit nulla. Paris. cit. n. 15. ex Rebuff. Secundò, ut nequeat secundò resignare, etiam in favorem primi, seu ejusdem, in cujus favorem jam prius resignarat. Paris. cit. n. 16. citans Rebuff. conf. 4. n. 5. & conf. 185. n. 6. Sarn. de public. resign. q. 18. & c. Cum enim jus omne abdicatum per renunciationem primam, secunda nihil prodest, & fieri non debet, quod factum non relevat. l. si quando. ff. ad Velleianum. Paris. cit. n. 17. Tertio: ut procedat, etiam si primus resignatarius usus non fuisset resignatione per duos annos. Paris. cit. n. 18. citans Rebuff. conf. 85. n. 10. ob eandem rationem. Quarto: etiam dum prima renunciatio facta per procuratorem; postquam enim procurator resignavit, Dominus non potest alteri cedere idem jus. Paris. cit. n. 22. citans Rebuff. conf. 4. n. 2. ac dicens communem, Quintam ampliationem urpote propriam Franciæ vide apud Paris. cit. n. 20. ex Rebuff. conf. 38. n. 3. & conf. 93. n. 14.

3. E contra limitanda responsio Primò: ut non procedat, quando prima resignatio non fuit admiffa. Paris. cit. n. 34. Secundò: dum prima resignatio admiffa quidem, sed revocata ante præstitum consensum in Camera vel Cancellaria; potest enim tunc denuo resignari in favorem alterius. Paris. cit. n. 35. citans Rebuff. conf. 4. n. 15. ac dicens esse communem, Tertio: ut non procedat in omnibus istis casibus,